

Klimatboks slut
2017

INNEHÅLL

VD FÖRORD.....	3
HAGAINITIATIVETS KLIMATBOKSLUT	4
HAGAINITIATIVETS BERÄKNINGSMETOD OCH GHG-PROTOKOLLET	5
FÖRETAGENS REDOVISNINGAR ENLIGT GHG-PROTOKOLLET	6
RESULTAT: KLIMATBOKSLUT 2017	7
HAGAINITIATIVETS DECOUPLING	11
CARBON LAW	12
KLIMATBOKSLUT	
AKZO NOBEL	14
AXFOOD	16
COCA-COLA EUROPEAN PARTNERS SVERIGE	18
FOLKSAM	20
GREEN CARGO	22
HKSCAN	24
JM	26
LANTMÄNNEN	28
LÖFBERGS	30
MCDONALD'S SVERIGE	32
PREEM	34
SIEMENS	36
STENA RECYCLING	38
STOCHOLM EXERGI	40
SVEASKOG	42
BILAGOR	44

Publicerat: Maj 2018

Ansvarig utgivare: Nina Ekelund, Hagainitiativet

Projektledare: Victor Norberg, Hagainitiativet

Beräkningar: Sara Anderson, Göran Erselius, Linus Linde och Henrik Sundberg, Nils

Westling, Victor Norberg 2050

Form/original: Maria Lewander/Grön idé

Omslagsbild: Shutterstock

VD FÖRORD

Vi är 15 företag som representerar olika branscher. Tillsammans i Hagainitiativet har vi minskat våra utsläpp och fortsätter att göra det. Vi ser att vi gynnas av att vara proaktiva och ta ledningen idag. Alla företagen i Hagainitiativet har ambitiösa program som tar oss närmare netto noll till 2030.

Att minska utsläppen är inte en börda, tvärtom! När vi i Hagainitiativet frågade [300 svenska företag om hur klimatarbete påverkar lönsamheten](#) svarade 85 procent att det ger positiva effekter på varumärke och kundlojalitet. Endast 15 procent ser att klimatarbetet leder till ökade kostnader och 97 procent ser ingen eller en positiv inverkan på resultaträkningen. Vi kan inte annat än hålla med – att minska utsläppen skapar nya affärer och stärker våra företag.

När vi för åtta år sedan startade Hagainitiativet satte vi upp mål att minska utsläppen med minst 40 procent till 2020. Många företag har redan överträffat dessa mål och även satt nya. Förra året beslutade vi att vårt nya mål till 2030 är att nå nettonoll-utsläpp och om möjligt bli fossilbränslefria i våra egna verksamheter (eller bidra med utsläppsminskningar i vår värdekedja som motsvarar de egna utsläppen). Detta är ambitiösa mål.

Men det finns fortfarande utmaningar. Bland annat att få med hela leverantörskedjan (scope 3) i arbetet, att skapa dialog med kunder och att stärka våra företagsarbeten blir än mer viktigt framöver. Genom att sätta mål och vara transparenta visar vi hur målen kan nås. Vi vill se fler företag som antar egna klimatmål och inspireras till att ta beslut om att halvera utsläppen, i enlighet med Global Carbon Law (läs mer under rubriken Carbon Law nedan). Tillsammans blir vi starkare!

Omställningen skapar nya affärsmöjligheter och stärker vår konkurrenskraft och lönsamhet. Vi hoppas att fler företag ser möjligheter att bli vinnare i klimatomställningen.

Trevlig läsning!

Lars Andersson,
nordendirektör AkzoNobel

Anders Egelrud
vd Stockholm Exergi

Per Olof Nyman
vd och koncernchef Lantmännen

Ulf Troedsson
vd Siemens

Klas Balkov
vd och koncernchef Axfood

Jan Kilström
vd Green Cargo

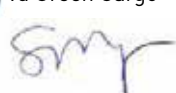
Lars Appelqvist
vd Löfbergs

Kristofer Sundsgård
vd Stepa Recycling

Pierre Decroix
vd Coca-Cola
European Partners Sverige

Sofia Hyléen Toresson
vd HKScan Sverige

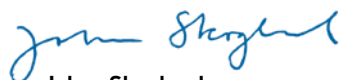
Thomas Kelly
vd McDonald's Sverige

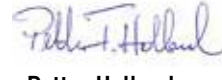
Per-Olof Wedin
vd Sveaskog

Jens Henriksson
vd och koncernchef Folksam

Johan Skoglund
vd och koncernchef JM

Petter Holland
vd Preem

HAGAINITIATIVETS KLIMATBOKSLUT

Ett lönsamt näringsliv utan klimatpåverkan är Hagainitiativets vision. Företagen ser att det är lönsamt att ta sitt klimatansvar och vill entusiasmera andra företag att göra likadant.

Hagainitiativet vill visa på möjligheter med klimatomställningen och samtidigt arbeta aktivt med att skapa rätt förutsättningar hos politiken för att näringslivet på bästa sätt ska kunna bidra till denna. Näringslivet har en central roll att spela när det kommer till att agera mot klimatförändringarna, inte minst då företag har de rätta förutsättningarna att driva utvecklingen i rätt riktning. Här finns både innovationskraft och möjligheter till snabb förändring.

Ett första steg för att minska utsläppen är att veta var man står genom att beräkna sin klimatpåverkan. Att därefter ta fram en klimatstrategi med mål för hur klimatpåverkan ska minska blir nästa steg. Förutom att årligen beräkna och redovisa hur utsläppen förhåller sig till klimatmålen så redovisar också varje företag sina viktigaste åtgärder under 2017 som lett till minskade utsläpp. Att berätta för omvärlden hur företagens klimatpåverkan ser ut är viktigt för att få kunder att efterfråga produkter och varor med låg klimatpåverkan samt för att visa för andra företag att klimatfrågan är en viktig del av företagsansvaret.

När Hagainitiativet startades i slutet av 2010 sattes egna klimatmål om minst 40-procentiga minskningar till 2020 i förhållande till frivilligt basår efter 1990. Medlemsföretagen har klimatmål som minst omfattar Hagscopeutsläppen i scope 1, 2 och tjänsteresor i scope 3. Många av företagen har nått eller är på god väg att nå målet att minska utsläppen av växthusgaser med minst 40 procent till år 2020. När löftet gavs var det ambitiöst men det har gått betydligt snabbare att minska utsläppen. Då klimatmålen till 2020 sattes fanns inte den breddade scope 3-standarden (Corporate Value Chain Accounting and Reporting Standard). Idag riktas alltmer fokus på klimatutsläppen från hela leverantörskedjan; uppströms och nedströms. Detta är naturligt eftersom mer än 70 procent av de totala utsläppen ofta sker i scope 3, enligt Greenhouse Gas Protocol. De betydande utsläppen i scope 3 är en viktig utmaning för Hagainitiativet och andra företag att löpande följa upp och redovisa. Företagen i Hagainitiativet ser betydelsen av ökad redovisning och därmed transparens för en rättvis beskrivning av företagens totala klimatpåverkan.

Under våren 2017 beslutade därför Hagainitiativet om nya mål till 2030. Miljömålsberedningen hade då kommit med förslag till regeringen att utsläppen i Sverige ska vara netto noll till 2045 d v s 85 procent minskning i Sverige. [Hagainitiativets mål](#) är att minska utsläppen till netto noll till 2030 i scope 1, scope 2 förnybar eller återvunnen energi samt i scope 3 kartlägga, identifiera och minska utsläppen.

I det här klimatbokslutet redovisas målen till år 2020. Som ett första steg i att påbörja uppföljningen av målet för 2030 har vi valt att även redovisa de mest betydande utsläppen i scope 3 som inte omfattas i nuvarande klimatmål.

OM HAGAINITIATIVET

Hagainitiativet består av femton välkända företag: AkzoNobel, Axfood, Coca-Cola European Partners Sverige, Folksam, Stockholm Exergi, Green Cargo, Lantmännen, Löfbergs, JM, McDonald's, HKScan Sweden, Preem, Siemens, Stena Recycling och Sveaskog.

Företagen i Hagainitiativet har bland annat åtagit sig att:

- ▶ VD/ledning aktivt tar sitt klimatansvar.
- ▶ Ha en förankrad och ambitiös klimatstrategi.
- ▶ Beräkna och redovisa klimatpåverkan, enligt GHG-protokollet.
- ▶ Ha en tydligt minskande utsläppstrend.
- ▶ Ha ett definierat utsläppsmål med en reduktion med minst 40 procent till 2020 eller motsvarande ambitionsnivå.
- ▶ Netto noll utsläpp till 2030 i den egna verksamheten.

HAGAINITIATIVET OCH GHG

Hagainitiativet följer idag GHG-protokollet enligt vilket de som rapporterar väljer att sätta absoluta eller relativa mål. Det förstnämnda alternativet återspeglar företagets absoluta utsläpp uttryckt i ton CO₂ e. Däremot opererar alla företagen i nätverket på växande marknader vilket i många fall gör relativ målsättning till ett lämpligt alternativ. I vissa fall kan till och med ökade absoluta utsläpp för företaget innebära totalt minskade utsläpp genom dess produkter, t ex ökad materialåtervinning eller övergång till tågtrafik och fjärrvärme. I klimatbokslutet visar företagen sina mål, åtgärder de har gjort och vad de planerar att göra för att nå målen samt hur det hittills har gått med måluppfyllelsen. Medlemmarna får välja mellan absoluta eller relativa mål för att uppnå minst 40 procent minskning till år 2020.

GREENHOUSE GAS PROTOCOL

GHG-protokollet är den mest använda internationella redovisningsstandard som används av nationer och företag som ett beräkningsverktyg för att förstå, kvantifiera och hantera utsläppen av växthusgaser. GHG-protokollet har ett över tio år långt samarbete med World Resources Institute (WRI) och World Business Council for Sustainable Development (WBCSD), och arbetar med företag, nationer och miljögrupper världen över för att bygga en ny generation av trovärdiga och effektiva program för att hantera klimatförändringarna.

HAGAINITIATIVETS BERÄKNINGSMETOD OCH GHG-PROTOKOLLET

All beräkning och rapportering inom Hagainitiativet sker enligt GHG-protokollets riktlinjer. GHG-protokollet (Greenhouse Gas Protocol) är en internationell beräkningsstandard som följer följande riktlinjer:

Relevans – rapporteringen ska på ett relevant sätt spegla företagets eller organisationens utsläpp så att den kan fungera som ett beslutsunderlag för användare både internt och externt.

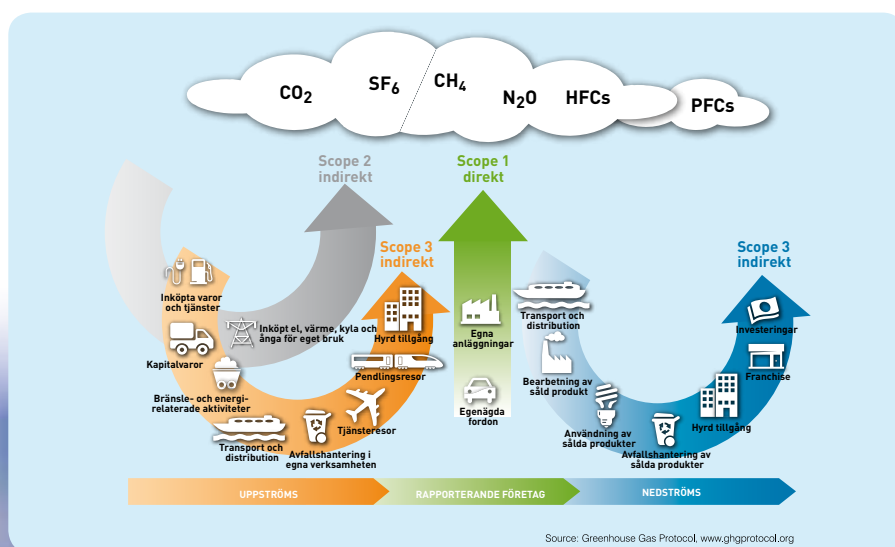
Fullständighet – rapporteringen ska täcka alla utsläpp inom den angivna systemgränsen. Eventuella undantag ska beskrivas och förklaras.

Jämförbarhet – metoden för beräkningar ska vara konsekvent så att jämförelser kan göras över tid. Förändringar i data, systemgränser, metoder eller dylikt ska dokumenteras.

Transparens – all bakgrundsdata, alla metoder, källor och antaganden ska dokumenteras.

Noggrannhet – de beräknade utsläppen ska ligga så nära de verkliga utsläppen som möjligt.

Hagainitiativets beräkningsmetod beskriver vilken metodik Hagainitiativet använder för de utsläppskällor som är aktuella vid beräkning av klimatpåverkan. För varje beskrivning redovisas vilket eller vilka av GHG-protokollets scope utsläppen tillhör. Utsläppen delas in i scope 1; direkta utsläpp, scope 2; indirekta utsläpp genom inköpt energi och scope 3; övriga indirekta utsläpp ➔

HAGASCOPE FÖR 2020-MÅLET

Hagascope definieras som utsläppen i scope 1, 2 och tjänsteresor i scope 3, samtliga för företagets svenska verksamhet. Medlemsföretagen har klimatmål som minst omfattar Hagascope.

FÖRETAGENS REDOVISNINGAR ENLIGT GHG-PROTOKOLLET

I klimatbokslutet redovisar varje företag vilka utsläpp de haft under året, tidigare år samt under det valda basåret. Företagen berättar också om vilka klimatmål de satt upp och vad de avser göra för att nå dessa mål. Hagainitiativet har två målår; 2020 och 2030. I detta klimatbokslut redovisas målen till år 2020. Omfattningen av målet beskrivs som "Hagascope", se rutan bredvid.

För varje år strävar Hagainitiativet efter att bli mer transparenta och enhetliga i sin rapportering. Som ett steg i detta har utsläppen delats upp mellan GHG-protokollets tre scope i respektive företags utsläppstabell. Utsläppen i scope 3, som uppstår uppströms och nedströms i värdekedjan, har även kopplats ihop med kategorierna från den breddade scope 3 standarden [[Corporate Value Chain Accounting and Reporting Standard](#)].

EXTERNA FAKTORER SOM PÅVERKAR UTSLÄPPEN

För att beräkna utsläppen används aktivitetsdata för t ex energi-användning och bränsleförbrukning som grund. Därefter räknas dessa värden om till utsläpp av växthusgaser (CO₂e) med hjälp av utsläppsfaktorer för respektive utsläppskälla.

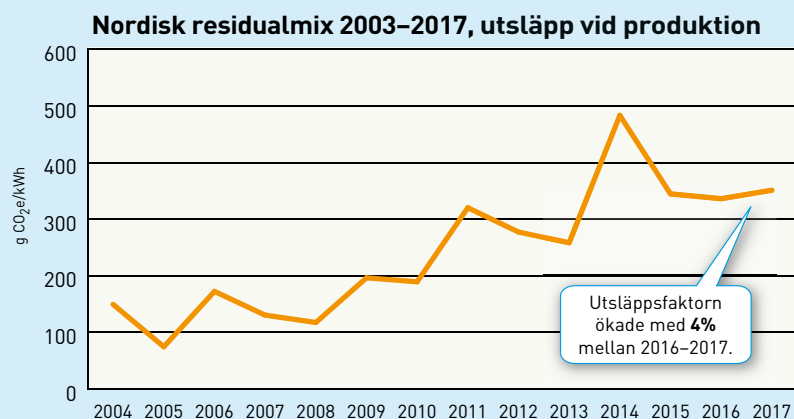
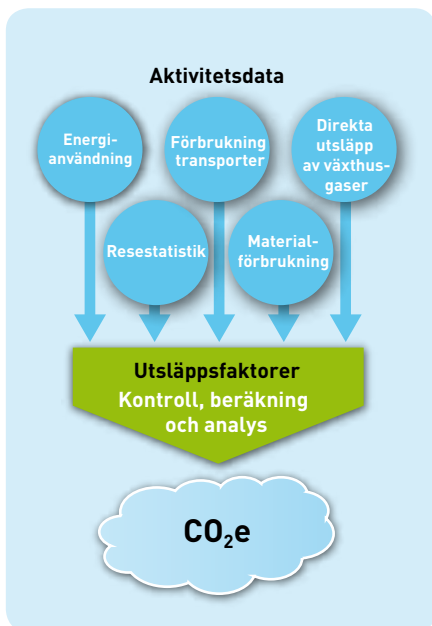
Ibland händer det att utsläppen ökar hos företagen fastän de har effektiviserat verksamheten. Hur kan det komma sig?

Företagen kan till stor del påverka sin förbrukning av resurser men ibland finns det yttre faktorer som gör att utsläppen ökar ändå, trots företagets effektiviseringar. Det kan exempelvis vara kalla vintrar som gör att fjärrvärmebolagen måste använda fossil spetsproduktion eller samhällsfunktioner som slås ut och leder till förändrade logistikflöden.

Förändringar i utsläppsfaktorerna kan inte påverkas av företagen. Det är framför allt utsläppsfaktorerna för el och fjärrvärme som varierar från år till år på grund av förändringar i produktionen. Drivmedel,

där olika typer av inblandningar av förnybara bränslen finns, gör också att utsläppen minskar.

Företagen kan använda olika typer av el; ursprungsmärkt el eller ospecificerad el. För ursprungsmärkt el används en utsläppsfaktor för den valda energikällan. För den ospecificerade elen används en utsläppsfaktor för den så kallade nordiska residualmixen, se figur till vänster. Sedan 2014 ska utsläppen även redovisas när ingen skillnad görs mellan ursprungsmärkt el och ospecificerad el, se bilaga 2.

RESULTAT: KLIMATBOKSLUT 2017

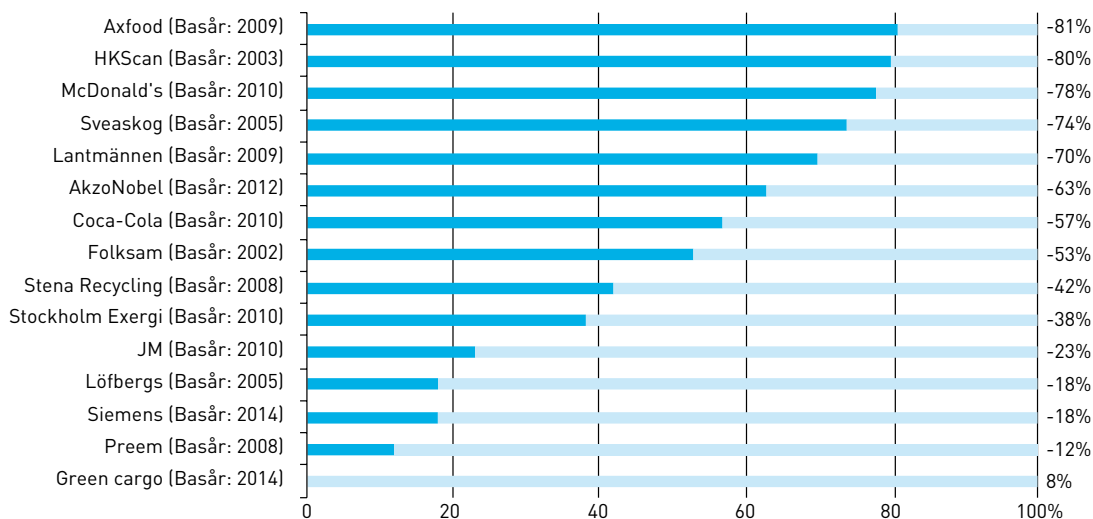
Här redovisas Hagainitiativets sammanlagda utsläppsminskningar 2017 i absoluta tal jämfört med företagens valda basår. Företagen i Hagainitiativet är olika. En del har sina största utsläpp i scope 1 och andra har sina största utsläpp i scope 2 och 3. Det betyder att man har olika rådighet och därmed olika möjligheter att påverka utsläppen. Utsläppen i scope 1 är de utsläpp som kommer från verksamheter som företagen äger själva. Utsläppen i scope 2 är utsläpp som uppstår då man köper el eller fjärrvärme till sitt företag. Utsläppen i scope 3 delas in i 15 kategorier och är sådana som uppstår uppströms och nedströms i värdekedjan.

Många av företagen i Hagainitiativet finns på växande marknader vilket gör det lämpligt för vissa företag att sätta relativa istället för absoluta utsläppsmål. Det kan därför vara svårt att jämföra företagen med varandra. Många av företagen har satt både relativa och absoluta mål för utsläppsminskningar. Mer om företagens egna målsättningar återfinns på respektive företagssida.

Utsläppsminskningar Hagascope

Hagascope omfattar utsläppen i scope 1, 2 och tjänsteresor i scope 3. 14 av 15 företag har minskat sina utsläpp och 9 av 15 företag har redan nått målet om att minska utsläppen med 40 procent till 2020 jämfört med sitt basår. Totalt sett har företagen minskat utsläppen i Hagascope med 30 procent jämfört med respektive basår, vilket motsvarar mer än 1,4 miljoner ton CO₂e Green Cargo är det enda företaget som har ökat sina utsläpp jämfört med basåret i Hagascope, där orsaken ligger i ökad andel egna transporter, vilket dock kan leda till minskade utsläpp för andra företag då gods flyttas över till järnväg. Det är tre företag som bidrar till de största utsläppsminskningarna i Hagascope räknat i ton (CO₂e) jämfört med basåren: Stockholm Exergi, AkzoNobel och Preem.

Förändring av utsläpp i Hagascope – 2017 jämfört med basår

↑ I diagrammet visas företagens förändring av utsläpp i Hagascope för 2017 jämfört med valt basår. Förändring av utsläppen är i absoluta tal.

SVERIGES NATIONELLA UTSLÄPP

Naturvårdsverket redovisar Sveriges territoriella utsläpp och redovisar utsläppen per utsläppskälla. SCB redovisar svenska företags utsläpp inom och utanför Sveriges gränser och redovisar utsläppen per bransch. SCB:s beräkningsmetod bygger på antaganden vilka i praktiken gör att de totala utsläppen lite förenklat består av Sveriges territoriella utsläpp plus utsläpp som orsakas av det bränsle som bunkras i Sverige för internationella transporter.

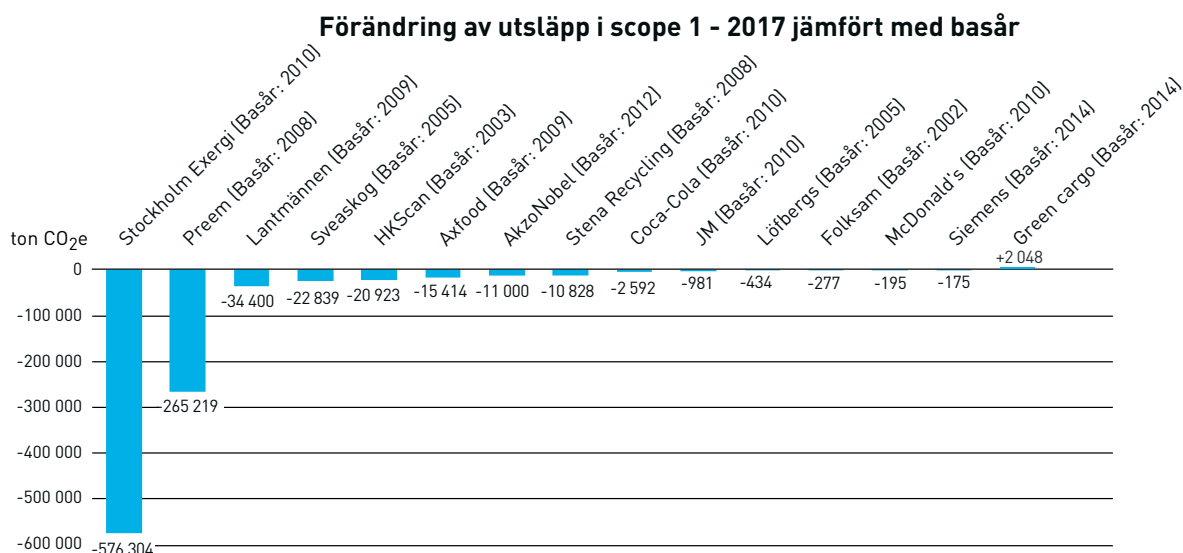
➔ Naturvårdsverket

➔ SCB

Utsläppsminskningar scope 1

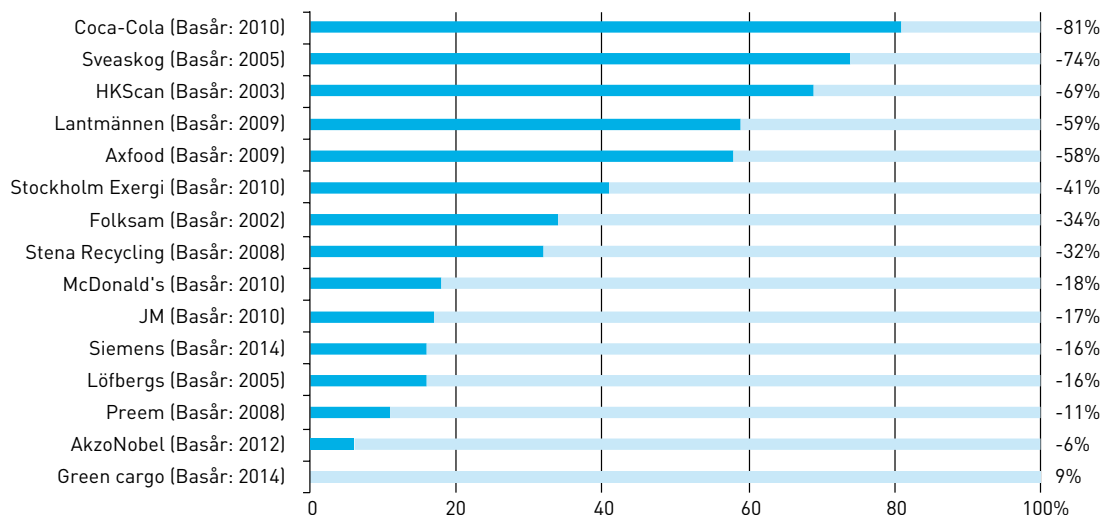
Jämfört med 2016 har det skett en total ökning på 5 procent, motsvarande 162 000 ton CO₂e, av Hagainitiativets utsläpp i scope 1. Denna ökning beror av att Preem har ökat sina utsläpp från produktionen med 242 000 ton CO₂e. Oräknat Preems ökning har företagens samlade utsläpp i scope 1 minskat med 2,7 procent. Detta trots att Stena Recycling, HKScan, Lantmännen, Löfbergs och JM har ökat sina utsläpp jämfört med 2016 i scope 1. Varför dessa företag har ökat sina utsläpp i scope 1 beskrivs närmare under respektive företagsanalys nedan.

I jämförelse med företagens basår har dock Hagainitiativets totala utsläpp i scope 1 minskat med 23 procent, motsvarande ca 960 000 ton CO₂e. Mellan 2010 och 2017 så har Hagainitiativet bidragit med en utsläppsminskning som motsvarar cirka 8 procent av Sveriges utsläppsminskning (se faktaruta till vänster). De företag som bidrar till de största utsläppsminskningarna räknat i ton (CO₂e) i scope 1 är Stockholm Exergi, följt av Preem och Lantmännen.

↑ I diagrammet visas företagens förändring av utsläpp i scope 1 för 2017 jämfört med valt basår. Förändring av utsläpp redovisas i ton CO₂e.

Förändring av utsläpp i scope 1 – 2017 jämfört med basår

↑ I diagrammet visas företagens absoluta förändring av utsläpp i scope 1 för 2017 jämfört med valt basår.

Utsläppsminskningar scope 2

Utsläppen i scope 2 är utsläpp som uppstår vid produktion av köpt el eller fjärrvärme. Genom att köpa ursprungsmärkt förnybar el kan företagen minska sina utsläpp från denna kategori. Hur utsläppen i scope 2 har beräknats redovisas i Bilaga 2.

Betydande utsläpp scope 3

Ett företags utsläpp kan förknippas med utsläpp som ligger utanför Hagascopet, som uppstår uppströms och nedströms i värdekedjan. Som ett första steg i att börja följa upp Hagainitiativets nya mål för 2030 redovisas därför varje företags mest betydande utsläpp i scope 3. Denna redovisning baseras på företagets egna analys av vilka utsläpp som de anser vara mest betydande samt vilka strategier de har antagit för att arbeta med dessa utsläpp. Redovisningen är alltså en kvalitativ analys av utsläppen och kvantifieras ej i detta bokslut. Som kan ses i sammanställningen nedan är det främst utsläppen från inköpta varor och tjänster som står för de största utsläppen i scope 3, enligt företagen själva. Företagens rådighet varierar i olika kategorier och de kan därmed påverka sina scope 3 utsläpp på olika sätt. Några strategier som företagen har uppgett att de använder för att hantera utsläppen i scope 3 är exempelvis samarbeten med leverantörer, öka andelen klimatsmarta alternativ samt att effektivisera användningsgraden av inköpta varor eller tjänster.

	Största utsläppskategori i scope 3 som redovisas kvantitativt i detta bokslut (numrerad kategori utifrån GHG-protokollet redovisas inom parentes)	Största utsläppskategori i scope 3 som inte redovisas kvantitativt i detta bokslut (numrerad kategori utifrån GHG-protokollet redovisas inom parentes)	Strategier för att hantera utsläppen i scope 3
AkzoNobel	Tjänsteresor (6)	Produktion av inköpta råvaror (1)	Förnybara råvaror; minska mängden lösningsmedel; klimatmål i produktutvecklingsprocessen; samarbeten med kunder och leverantörer; ny teknologi; energi-effektivisering
Axfood	Tjänsteresor (6)	Produktion från jordbruk (1)	Minska matsvinn; vegetariska produkter; klimatsmarta alternativ
CCEPS	Kylning av dryck hos kund (10)	Produktion av ingredienser och förpackningar (1)	Klimatmål om scope 3; ökad andel återvunnet material; hållbar produktion av råvaror
Folksam	Ursprungsmärkt vindkraftsel (3)	Investeringar (15)	Etiska placeringkriterier; bolagsstyrning
Green Cargo	Inköpta godstransporter å kunders vägnar (9)		Uppmuntrar samarbetspartners att sätta planer och mål för förnyelsebara drivmedel och lönsam transportoptimering vad gäller fyllnadsgrad.
HKScan	Transporter (4, 9)	Produktion av kött (1)	Samarbete med leverantörer; förändra fodersammansättningen
JM	Inhyrda arbetsmaskiner (8)	Produktion av byggmaterial (1)	Effektivisera materialanvändningen; minska uppkomsten av avfall; skapa cirkulära materialflöden; identifiera och testa klimateffektivare material
Lantmännen	Inköpta godstransporter (4, 9)	Produktion av spannmål och andra råvaror (1)	Samarbete med lantbruk och kunder; nya odlingskoncept, nya tekniklösningar i produktionen;
Löfbergs	Odling av kaffe (1)		Utvecklingsprojekt för småskaliga kaffeodlare; öka andelen kaffe från certifierade odlingar
McDonald's	Avfallshantering (5, 12)	Produktion från jordbruk (1)	Öka andelen alternativa protein; globala samarbeten för förbättrad hållbarhet inom nötköttsproduktion; samarbete med LRF för att öka den svenska självförsörjandegraden av nötkött
Preem	Transporter (4, 9)	Förbränning av drivmedel hos kund (11)	Öka andelen sålda förnyelsebara drivmedel
Siemens	Produktion och distribution av energi- och fordonsbränslen (3)	Produktion av inköpta produkter (1)	Global satsning tillsammans med nyckelleverantörer för att minska utsläpp från inköpta varor
Stena Recycling	Inköpta transporter (4, 9)	Kunders transporter av avfall in till anläggningarna (4, 9)	Upphandlingskrav på bränsle, fordonets prestanda och transportoptimering
Stockholm Exergi	Produktion och distribution av energi- och fordonsbränslen (3)		Omläggning av bränsletransporter från lastbil till tåg
Sveaskog	Inköpta virkestransporter med lastbil (4, 9)		Uppmuntrar användning av förnybara drivmedel

↑ I tabellen redovisas en sammanställning av de största utsläppskategorierna i scope 3 som redovisas eller inte redovisas i detta klimatbokslut samt antagna strategier, angivna av företagen själva.

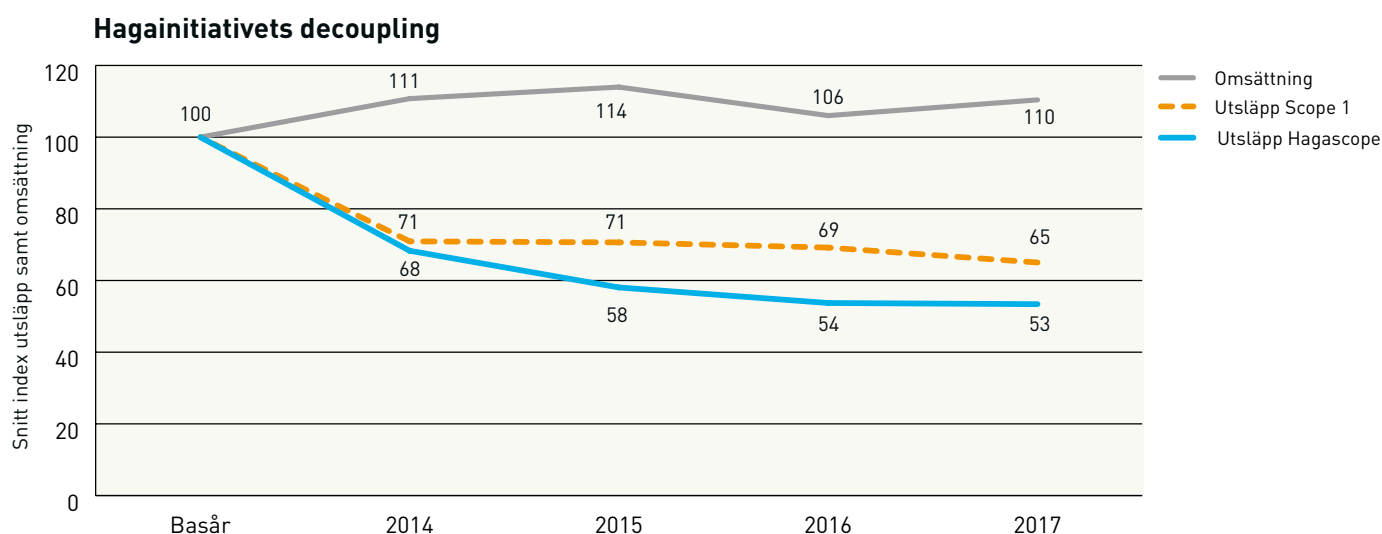
HAGAINITIATIVETS DECOUPLING

Sverige har lyckats frikoppla BNP-tillväxten från utsläppen av växthusgaser (fenomenet kallas ofta för det engelska ordet "decoupling"). Mellan 1990 och 2017 har utsläppen inom Sverige minskat med 27 procent och samtidigt har BNP ökat med 79 procent.¹ På samma sätt har företagen i Hagainiativet lyckats minska utsläppen samtidigt som de bibehållit eller ökat omsättningen.

Figuren visar att det genomsnittliga företaget i Hagainiativet har ökat sin omsättning med tio procent sedan deras respektive basår, samtidigt som de genomsnittliga utsläppen minskat med 47 procent i Hagascopet respektive 35 procent i scope 1. Dessa siffror för utsläppsminskningen av det genomsnittliga Hagaföretaget skall inte förväxlas med Hagaföretagens summerade utsläppsminskningar, vilket uppgår till 30 procent i Hagascopet eller 23 procent i scope 1. Bakom siffrorna döljer sig givetvis stora individuella skillnader – vissa företag har gjort stora utsläppsminskningar och ökat omsättningen rejält medan andra upplevt dämpad omsättning eller lägre utsläppsminskningar.

Omsättningen berättar inte hela historien om företagens ekonomiska utveckling. I vissa fall har förändringen berott på företagsförvärv eller avknoppningar, vilket då givetvis slår igenom på såväl omsättning som på utsläpp av växthusgaser. Även om omsättningen ser stabil ut så säger den förhållandevis lite om företagens vinst och marknadsutveckling. Det vi kan konstatera är att i förhållande till basår har utsläppen minskat och omsättningen ökat.

1. Källa: BNP från användningssidan, fasta priser, SCB <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/nationalrakenskaper/nationalrakenskaper/nationalrakenskaper-kvartals-och-arsberakningar>

↑ Hagainitiativets minskade utsläpp och ökad omsättning. De siffror som presenteras i figuren är medelvärdet av varje företags indexerade utsläpp samt omsättning (premieintäkt använd för Folksam). Indexeringen har gjorts för att de företag som har stora utsläpp respektive hög omsättning inte ska slå igenom mer i siffrorna än de bolag med lägre utsläpp/omsättning.

CARBON LAW

Den 23 mars 2017 publicerade Johan Rockström vid Stockholm Resilience Center, tillsammans med flera internationella forskare, artikeln "A Roadmap for Rapid Decarbonization" i tidskriften Science, vilken översätter Parisavtalet till en färdplan för de åtgärder som krävs för att hålla den globala uppvärmningen mellan 1,5 och 2 grader. Författarna kallar den för Carbon Law. Hagainitiativets vd:ar ställde sig bakom Carbon Law i en debattartikel i DN samma dag.

Carbon Law är en färdplan som är driven av en enkel tumregel: att utsläppen måste halveras varje decennium.

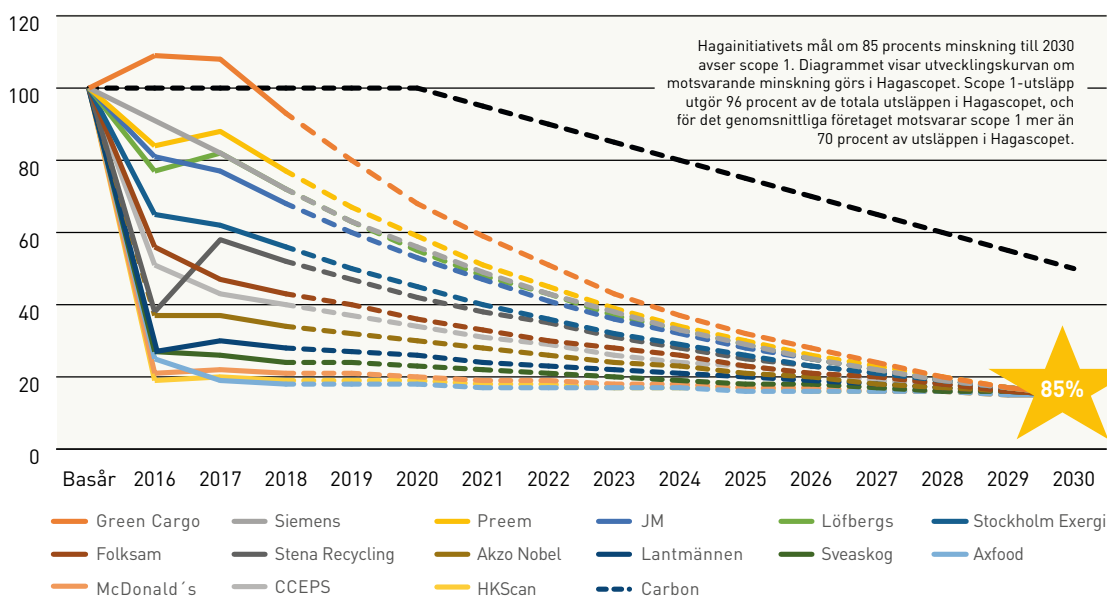
Färdplanen kräver att de fossila utsläppen når sin topp senast 2020 för att därefter nå noll senast 2050. En viktig fördel med Carbon Law som verktyg är att den är applicerbar i varje skala – för individer, hushållen, företagen, nationer såväl som för hela världen. Därför har också Hagainitiativet valt att redovisa sina utsläpp i förhållande till Carbon Law. Med det hoppas vi även att entusiasmera andra företag att göra likadant.

Carbon Law visar tydligt vad som krävs av företagen. En halvering varje decennium kräver en ungefärlig minskningstakt på sju procent varje år från 2020. För att nå målet för företagen i Hagainitiativet krävdes år 2016 en årlig genomsnittlig minskningstakt på 10,5 procent. Från årets nivå krävs istället en genomsnittlig minskningstakt på tolv procent för att nå målet till 2030.

CARBON LAW I HAGASCOPE

Hagainitiativets mål om 85 procents minskning till 2030 avser scope 1. Diagrammet nedan visar utvecklingskurvan om motsvarande minskning görs i Hagascope. Scope 1-utsläpp utgör 96 procent av de totala utsläppen i Hagascope, och för det genomsnittliga företaget motsvarar scope 1 mer än 70 procent av utsläppen i Hagascope.

Utsläppsminskning i Hagascope jämfört med Carbon Law

AkzoNobel grundades 1646 i Sverige, då under namnet Bofors. I dag är AkzoNobel ett globalt företag, världsledande inom färg- och kemibranschen. AkzoNobel i Sverige omsätter ca 15 mdkr och har cirka 2 700 medarbetare, fördelade på tolv orter och med varumärken som Nordsjö Färg, International, Eka, Cuprinol och JOZO salt.

Läs mer om AkzoNobels hållbarhetsarbete: www.akzonobel.com/about-us/what-we-do/sustainability eller i årsrapporten på www.akzonobel.com.

AKZONOBEL

Klimatmål

AkzoNobels klimatmål är att minska koldioxidutsläppet per ton såld produkt med 25 procent till 2020 jämfört med 2012. Målet omfattar hela värdekedjan, d.v.s. scope 1, 2 och 3. Med tanke på att Hagainitiativets mål på 40 procent inkluderar endast en liten del av scope 3, samt det faktum att AkzoNobels klimatpåverkan i scope 1 och 2 enbart uppgår till 15 procent av hela värdekedjans påverkan, betyder det att AkzoNobels mål över hela värdekedjan ger en större total minskning än om AkzoNobel minskade 40 procent i Hagascopet.

Åtgärder under 2017

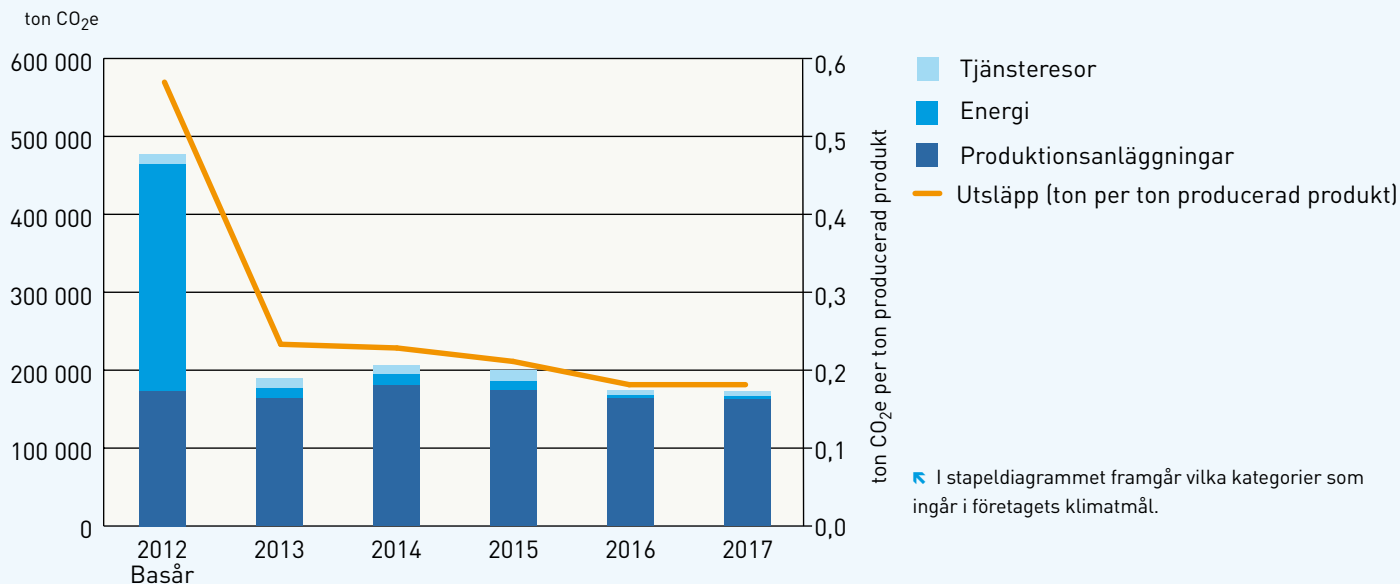
2017 har varit ett år av spännande förändringar för AkzoNobel, då företaget delats upp i två självständiga delar. Mycket arbete har under 2017 lagts på delningen och AkzoNobel Specialty Chemicals, som även fortsatt utgör en betydande del av svensk kemiindustri, kommer att fortsätta arbetet inom Hagainitiativet. AkzoNobel Specialty Chemicals kommer även framgent att ha ett starkt fokus på klimatarbete och under 2017 har de ingått ett avtal med Vattenfall om leverans av 100 % förnybar elkraft i Sverige till 2020.

Utsläpp verksamhet (ton CO ₂ e)	Basår 2012	2016	2017	Andel av totalt 2017	Förändring 2012-2017
Scope 1					
Produktionsanläggningar ¹	173 000	164 000	162 000	94%	-6%
Scope 2					
Energi ²	290 000	348 000	371 000	3%	-98%
Scope 3					
Tjänsteresor	7200	6100	5800	3%	-19%
SUMMA exklusive ursprungsmärkning	471 000	518 000	539 000		
Reduktion genom köp av ursprungsmärkt förnybar el eller fjärrvärme	0	-344 000	-366 000		
SUMMA hagascopet	471 000	174 000	173 000	100%	-63%
Producerad mängd produkt i Sverige	832 000	942 000	966 000		16%

Nyckeltal Hagainitiativet	Basår 2012	2016	2017	Förändring 2012-2017	Enhet
Utsläpp per producerad mängd produkt	0,57	0,18	0,18	-68%	ton CO ₂ e/ton produkt

1. Utsläpp från produktionsanläggningar har justerats från 162 000 ton till 164 000 ton för år 2016 på grund av uppdaterad indata.
2. Utsläpp vid produktion av inköpt el eller fjärrvärme förutsatt att allt är ospecificerat (residualmix). I "Andel av total" samt "Förändring 2012-2017" inkluderas avtal om ursprungsmärkt el.

Fördelning av utsläpp 2010-2017

Analys och kommentarer

I Hagascopet har utsläppen minskat med 63 procent sedan basåret och minskat med en procent sedan föregående år. Utsläpp per producerad produkt har minskat sedan basåret med 68 procent och är i princip konstant sedan föregående år. Av de kategorier som ingår i Hagascopet står utsläpp i scope 1 för den största delen (94 procent). Detta utsläpp har minskat med sex procent sedan basåret 2012 och en procent jämfört med föregående år.

Utsläpp från inköpt energi i scope 2 har minskat med 98 procent sedan basåret 2012 och står år 2017 för tre procent av totalt beräknat utsläpp. Detta beror nästan uteslutande på ett byte till ursprungsmärkt el, men även specifika kontrakt för fjärrvärme och ånga. AkzoNobel har ett avtal att gå stegvis mot helt förnybar el till år 2020.

AkzoNobel globalt har även en detaljerad redovisning av utsläpp genom hela värdekedjan (inklusive scope 3). De svenska utsläppen representerar ungefär fem procent av AkzoNobels totala utsläpp i scope 1 och 2. Ambitionen är att redovisa även delar av scope 3 specifikt för Sverige. Idag görs detta på produktnivå genom livscykelanalys, vilket gör det svårare att dela upp per specifik anläggning.

BETYDANDE UTSLÄPP SCOPE 3

84 procent av AkzoNobels klimatpåverkan ligger i scope 3; varav 40 procent uppkommer vid produktion av inköpta råvaror och 44 procent härstammar från kunders användning och vid sluthantering av AkzoNobels produkter. För att hantera klimatpåverkan i scope 3 arbetar AkzoNobel med att öka andelen förnybara råvaror, minska mängden lösningsmedel i färger, arbeta mot att sätta klimatmål i produktutvecklingsprocessen samt utveckla samarbeten med kunder och leverantörer kring minskning av klimatpåverkan genom ny teknologi och energieffektivisering.

Axfood arbetar med att utveckla och driva framgångsrika matkoncept på den svenska marknaden. Axfoodfamiljen består av framgångsrika och särskiljande matkoncept som vilar på tydlig samverkan. Här ingår kedjorna Willys och Hemköp, liksom Tempo, Handlar'n och Direkten som är handlarägda. Grossistförsäljning sker genom kedjan Axfood Snabbgross och partihandel genom Dagab. Axfood är också ägare till mat.se och Middagsfrid samt delägare i Urban Deli, Eurocash och Apohem. 2017 hade Axfood en nettoomsättning på cirka 46 mdkr, 9 903 medarbetare och samarbeten med över 1 100 butiker, varav 274 var egna butiker. www.axfood.se

AXFOOD

Klimatmål

Axfood ska vara klimatneutralt inom koncernens egna verksamheter till 2020 och därmed reducera den egna klimatpåverkan med 75 procent (basår 2009). Fram till och med 2016 hade klimatpåverkan av den egna verksamheten minskat med 79 procent. Axfood har ytterligare ett antal mål som ska minska påverkan på klimatet, läs mer på www.axfood.se.

Åtgärder under 2017

- Trots att övergången till att tanka HVO kraftigt reducerat Axfoods koldioxidutsläpp beslöt koncernen under året att där möjligt inte tanka HVO på grund av "palmolja" i HVO:n. Ett ställningstagande för att driva fram mer hållbara alternativ.
- Axfood har övergått till att enbart ha frukt och grönt-påsar framställda av sockerrör. I jämförelse med en fossil påse minskar koldioxidutsläppen av en sockerrörspåse med cirka 60 procent. Axfood förbrukar cirka 170 miljoner påsar per år.
- Hemköp började införa pant på bärplastpåsar, som återvinns med så god kvalitet att de kan bli nya plastpåsar.

Utsläpp verksamhet (ton CO ₂ e)	Basår 2009	2016	2017	Andel av totalt 2017	Förändring 2009-2017
Scope 1					
Tjänsteresor ¹	851	395	430	2%	-49 %
Egna transporter	10 531	5 309	4 321	22%	-59 %
Köldmedier ²	15 212	10 730	6 429	33%	-58 %
Scope 2					
Inköpt energi ³	61 647	95 466	96 812	25%	-92 %
Scope 3					
Tjänsteresor ⁴	770	710	658	3%	-15 %
SUMMA exklusive ursprungsmärkning	89 011	112 610	108 649		22 %
Reduktion genom köp av ursprungsmärkt förnybar el eller fjärrvärme ⁵	0	-90 141	-91 847		-
SUMMA hagascope	89 011	22 470	16 802	86 %	-81 %
Produktion och distribution av energi och fordonsbränslen ⁶	14 008	2 315	2 706	14%	-81 %
SUMMA (exkl. klimatkompensation)	103 019	24 785	19 509	100 %	-81 %
Klimatkompensation ⁷	0	-678	-623		-
SUMMA (inkl klimatkompensation)	103 019	24 107	18 886		-82 %

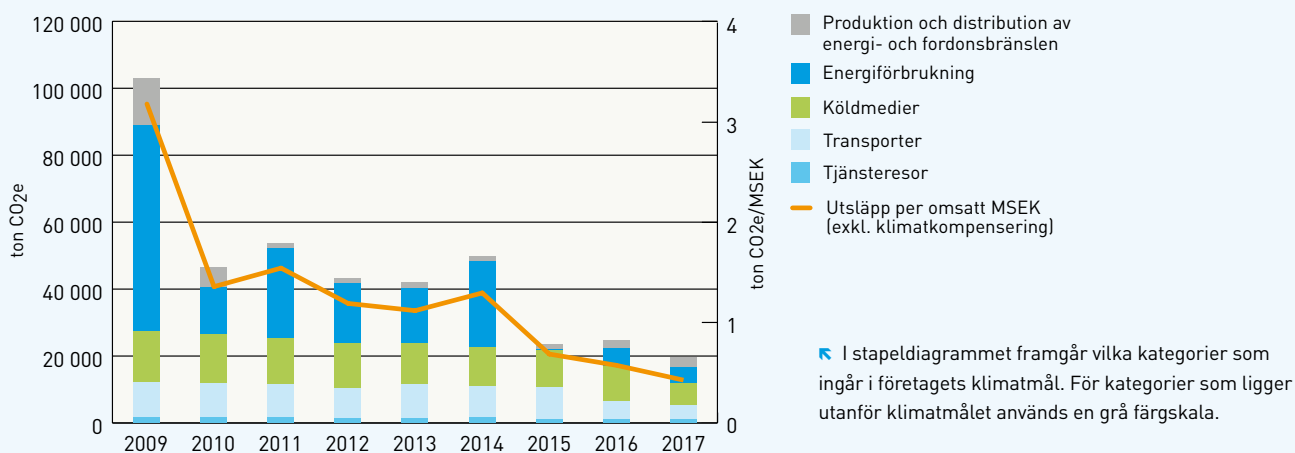
Nyckeltal Hagainitiativet	Basår 2009	2016	2017	Förändring 2009-2017	Enhet
Utsläpp per omsatt MSEK exklusive klimatkompensering	3,182	0,572	0,424	-85 %	ton CO ₂ e/MSEK
Utsläpp per anställd exklusive klimatkompensering	15,1	2,691	1,970	-85 %	ton CO ₂ e/anställd
Utsläpp per omsatt krona inklusive klimatkompensering	3,18	0,556	0,411	-86 %	ton CO ₂ e/MSEK
Utsläpp per anställd inklusive klimatkompensering	15,1	2,617	1,907	-86 %	ton CO ₂ e/anställd
Utsläpp per ton transporterat gods	24,3	9,5	7,7	-68 %	kg CO ₂ e/ton gods
Energianvändning per kvadratmeter (total)	624	300	278	-55 %	kWh/m ²

1. Från 2014 ingår även företagsägda bilar. Utsläppet uppgår 2014 till 527 ton.
2. Basåret justerat från 4147 ton, då ett nytt system för uppföljning introducerats. Mellanliggande år är inte justerade.

3. Utsläpp vid produktion av inköpt el, fjärrvärme eller fjärrkyla förutsatt att allt är ospecificerat (residualmix). Avser energiförbrukning i egenägda butiker och lokaler. I "Andel av total" inkluderas avtal om ursprungsmärkt el.

4. Avser flyg, tåg och taxi i tjänsten.
5. Reduktion av utsläppet för "Inköpt energi" i Scope 2
6. Avser bränslen som förbrukas i scope 1 och 2.
7. Avser utsläpp från flyg i tjänsten.

Fördelning av utsläpp 2009-2017

Analys och kommentarer

Axfoods utsläpp inom Hagascopet har minskat med 81 procent sedan basåret 2009. Axfood köper in ursprungsmärkt el till 95 procent, vilket tillsammans med energieffektiviseringsåtgärder har minskat utsläppen från inköpt energi med 92 procent sedan basåret.

Utsläppen från egna transporter i scope 1 står för cirka en femtedel och köldmedieutsläppen för en tredjedel av de totala utsläppen. Utsläppet från egna transporter har minskat med 19 procent jämfört med föregående år, vilket till stor del beror på ett bränslebyte till mer förnyelsebara drivmedel (RME och HVO). Klimatpåverkan från köldmedieutsläppen har minskat med 40 procent jämfört med 2016, främst tack vare ett byte från medier med hög klimatpåverkan.

Axfood klimatkompenserar för sina flygresor, vilket motsvarar ungefär tre procent av företagets totala utsläpp.

BETYDANDE UTSLÄPP SCOPE 3

Inom dagligvaruhandeln finns den största delen av klimatpåverkan redan i början av kedjan hos bonden. Ett företag som Axfood säljer tusentals olika varor som producerats på väldigt många olika typer av jordbruk, alltifrån risfält till mjölkgårdar. Det är omöjligt att på ett seriöst sätt beräkna klimatpåverkan från alla de utsläpp som sker på gårdarna. Ändock går det att arbeta aktivt med klimatpåverkan från livsmedel. Det handlar bland annat om att fokusera på att minska matsvinnet, förbättra kunderbjudandet av vegetariska produkter, lyfta fram klimatsmarta alternativ och hållbarhetscertifierade varor. Utveckling av e-handeln innebär både möjligheter och risker när det gäller klimatpåverkan. Om man lyckas med logistiken så kan utsläppen från kundernas transporter (scope 3) minska mer än vad företagets utsläpp ökar (scope 1). Det finns dock också en risk att utsläppen ökar mer i scope 1 än vad de minskar i scope 3.

Coca-Cola European Partners Sverige AB (CCEPS)

producerar, distribuerar och säljer icke alkoholhaltiga drycker på den svenska marknaden. Några av varumärkena är Coca-Cola, Fanta, Sprite, MER, Bonaqua, Powerade, Minute Maid och Chaqwa. Coca-Cola European Partners Sverige har cirka 720 medarbetare, varav runt 600 i Jordbro utanför Stockholm, samt en omsättning på ca 3,7 mdkr. Här produceras ca en miljon liter dryck varje dag. I Sverige lanserades Coca-Cola år 1953. www.ccep.com

COCA-COLA EUROPEAN PARTNERS SVERIGE

Klimatmål

År 2025 siktar Coca-Cola European Partners (CCEPS) på att minska koldioxidutsläppen från drycker med en tredjedel och minska absoluta koldioxidutsläpp från kärnverksamheten med 50 procent (basår 2010). Koldioxidutsläppen från drycker har minskat med 25 procent och kärnverksamhetens utsläpp har minskat med 43 procent sedan 2010. Målen har även godkänts som vetenskapliga mål ("Scienced based targets").

Åtgärder under 2017

- CCEPS fortsatte att öka andelen förnybara bränslen till egen distribution och inköpta transporter. Inom den egna distributionen ökade totalandelen förnybara bränslen från 90 till 98 procent.
- Sedan 2010 har energiförbrukningen per liter producerad dryck minskat med 15 procent. Detta har skett genom investeringar i energieffektivare utrustning men även genom förändrat beteende. All energi som används vid produktionsanläggningen i Jordbro är från förnybara källor.
- CCEPS arbetar tillsammans med sina kylskåpsleverantörer och köper in energisnålare kylskåpsmodeller.

Utsläpp verksamhet (ton CO ₂ e)	Basår 2010	2016	2017	Andel av totalt 2017	Förändring 2010-2017
Scope 1					
Tjänsteresor ¹	1 852	543	463	13%	-75 %
Köldmedier	41	164	76	2%	87 %
Egna transporter	1 300	231	63	2%	-95 %
Scope 2					
Inköpt energi ²	4 840	6 937	7 175	6%	-58 %
Scope 3					
Tjänsteresor ³	262	821	897	24%	242 %
SUMMA exklusive ursprungsmärkning	8 296	8 696	8 674		5 %
Reduktion genom köp av ursprungsmärkt förnybar el eller fjärrvärme ⁴	-4 298	-6 677	-6 949		62 %
SUMMA hagscope	3 998	2 019	1 725	47 %	-57 %
Inköpta transporter ⁵	4 620	3 274	1 171	32%	-75 %
Produktion och distribution av energi och fordonsbränslen ⁶	1 285	829	775	21%	-40 %
- varav bränslen för tjänsteresor	459	342	340	9%	-26 %
- varav bränslen för egna transporter	470	181	150	4%	-68 %
- varav bränslen för energiproduktion	356	306	285	8%	-20 %
SUMMA Klimatmål	9 903	6 122	3 671	100 %	-63 %
Kylning av dryck hos kund ⁷	35 357	37 746	36 777		4 %
SUMMA (exkl. klimatkompensation)	45 259	43 868	40 448		-11 %

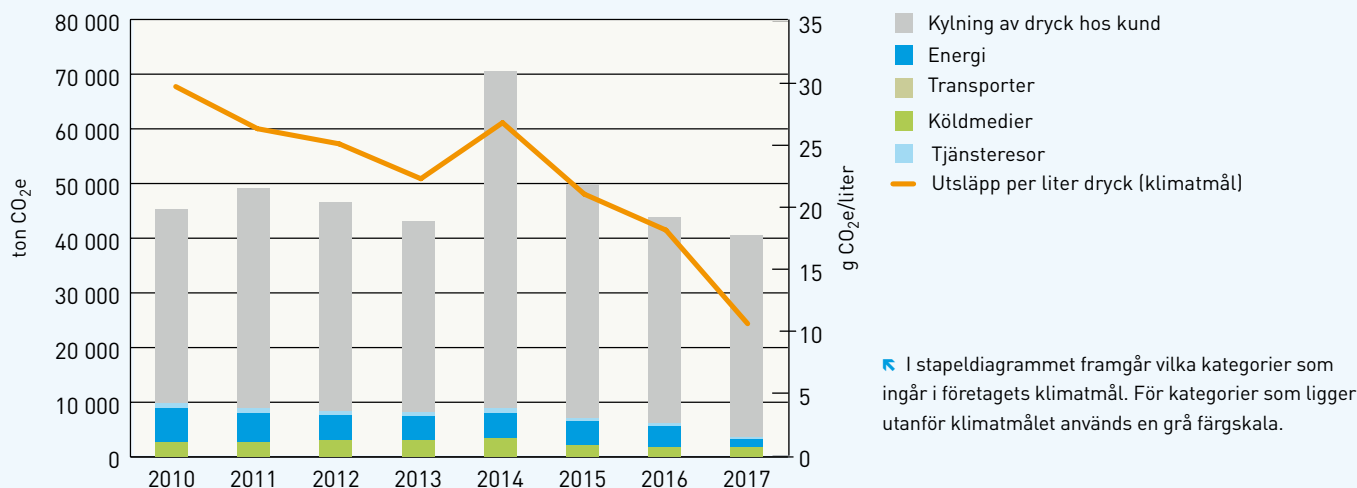
Nyckeltal Hagainitiativet	Basår 2010	2016	2017	Förändring 2010-2017	Enhet
Utsläpp per omsättning [g CO ₂ e/kr] ⁸	3,374	1,775	0,995	-71 %	ton CO ₂ e/MSEK
Utsläpp per liter producerad dryck [g CO ₂ e/liter] ⁸	29,737	18,153	10,601	-64 %	g CO ₂ e/liter
Utsläpp per omsättning [g CO ₂ e/kr] ⁹	15,421	12,716	10,961	-29 %	ton CO ₂ e/MSEK
Utsläpp per liter producerad dryck [g CO ₂ e/liter] ⁹	135,914	130,073	116,806	-14 %	g CO ₂ e/liter

1. Leasingbilar och hyrbilar.
2. Utsläpp vid produktion av inköpt el, fjärrvärme eller fjärrkyla förutsatt att allt är ospecificerat (residualmix). I "Andel av total" inkluderas avtal om ursprungsmärkt el.
3. Avser övriga tjänsteresor; flyg och tåg. Kategori 6 i scope 3.
4. Reduktion av utsläppet för "Inköpt energi" i

5. Avser godstransporter som köps av extern speditör. Kategori 4 och 9 i scope 3.
6. Avser bränslen som förbrukas i scope 1 och 2. Avser kategori 3 i scope 3.
7. Kylarnas elförbrukning och köldmedieläckage utgår från schabloner som är konservativa eftersom all el ute hos kunderna antas sakna avtal om

8. Egen verksamhet, dvs exklusive elförbrukning och köldmedieläckage hos kund. Nyckeltalet avser utsläppet inom CCEPS klimatmål.
9. Egen verksamhet samt elförbrukning och köldmedieläckage hos kund

Fördelning av utsläpp 2012-2017

Analys och kommentarer

CCEPS har sedan föregående års klimatbokslut ändrat basår från 2007 till 2010. Detta för att ha samma basår som koncernen globalt. Det gör att målsättningen i Sverige blir tuffare då utsläppen 2010 var lägre än 2007, men trots det har företaget minskat sina utsläpp med 57 procent sedan 2010 inom Hagascopet. Företaget har utöver Hagascopet även ett utökat scope med fler kategorier i scope 3 (inköpta transporter samt produktion och distribution av fordonsbränsle) där utsläppen totalt har minskat med 63 procent sedan basåret (se rad "summa klimatmål" i bokslutet).

Av de kategorier som ingår i CCEPS eget scope utgör tjänsteresor 46 procent, godstransporter 38 procent, energi 14 procent och köldmedier två procent. I dessa kategorier ingår utsläpp i scope 1, scope 2 och scope 3, men ej kylning av dryck i butik. Sedan basåret har utsläppen minskat med 43 procent för inköpt energi och 34 procent för tjänsteresor. Godstransporter är den kategori som har minskat sina utsläpp mest, med 78 procent sedan basåret, vilket gör att de från och med i år inte längre är kategorin med störst utsläpp hos CCEPS. Tjänsteresor står numer för störst utsläpp och tjänsteresor inom scope 3 (flygresor och taxiresor) är den enda av kategorierna som har ökat sedan basåret. Den stora minskningen inom godstransport beror till stor del på CCEPS satsning på de förnybara bränslena RME och HVO.

CCEPS har även valt att inkludera utsläpp som orsakas av de kylar som kyler företagets produkter ute i butikerna. Detta utsläpp utgör 91 procent av företagets beräknade utsläpp 2017 och har minskat med elva procent sedan basåret.

Företaget har minskat sina utsläpp i absoluta tal sedan basåret och samtidigt ökat både produktion och omsättning. Detta innebär CCEPS nyckeltal har minskat i jämförelse med basåret. Utsläppen per producerad liter dryck har minskat med 64 procent och utsläppen i relation till omsättningen har minskat med 71 procent.

BETYDANDE UTSLÄPP SCOPE 3

De mest betydande utsläppen i scope 3 för CCEPS uppstår vid produktion av dryckens ingredienser och dess förpackningar, vilka inte ingår i CCEPS Sveriges klimatbokslut till Hagainitiativet. Företaget har dock rådighet över dessa utsläpp och arbetar centralt utifrån en övergripande hållbarhetsstrategi. I hållbarhetsstrategin finns mål om minskning av utsläppen i scope 3, där exempel på åtgärder är ökad andel återvunnet material i förpackningar och hållbar produktion av ingredienser och råvaror.

Folksam

Folksam Folksam är ett kundägt bolag och omfattar fyra varumärken, två koncerner och tio försäkringsbolag. Moderbolagen är Folksam Sak och Folksam Liv som är storägare i KPA Pension. Bolaget erbjuder försäkringar och pensionssparande. Folksam försäkrar nästan varannan svensk och har hand om pensionen för mer än två miljoner människor. Folksam har ca 3 700 heltidstjänster och under 2017 förvaltade bolaget över 400 mdkr. Läs mer på www.folksam.se

FOLKSAM

Klimatmål

Folksam s målsättning är att minska klimatpåverkan från resor och kontor med 40 procent till 2020 jämfört med basåret 2002. Resandet ska i relation till antalet anställda minska med 20 procent fram till 2020.

Åtgärder under 2017

- Cirkulär skadereglering med fokus på återvinning och reparation har bidragit till att sänka CO₂-utsläppen med ca 1423 ton och avfallsmängderna med ca 2749 ton.
- Ökad nyttjandegrad av den digitala arbetsplatsen samt minskat resor. Videomöten och att flytta konferenser från utlandet till Sverige med tåg har minskat resandet med 23 procent.
- Beslut om fyra nya hållbarhetsmål inom klimat, resursanvändning, jämställdhet och mångfald samt hälsa för perioden 2017–2022 kopplat till Agenda 2030. Samt anslutit sig till TCFD för att öka rapporteringen av klimatrelaterade finansiella risker.

Utsläpp verksamhet (ton CO ₂ e)	Basår 2002	2016	2017	Andel av totalt 2017	Förändring Basår-2017
Scope 1					
Tjänsteresor ¹	773	579	484	22%	-37 %
Egna transporter	-				
Köldmedier ²	43	48	55	2%	29 %
Scope 2					
Energi ³	2 324	3 482	3 209	24%	38 %
Scope 3					
Tjänsteresor ⁴	1 105	1 050	929	41%	-16 %
SUMMA exklusive ursprungsmärkning	4 245	5 159	4 677		
Reduktion genom köp av ursprungsmärkt förnybar el eller fjärrvärme	0	-2 787	-2 665		
SUMMA hagascope	4 245	2 372	2 012	89 %	-53 %
Produktion och distribution av energi- och fordonsbränslen ^{5,6}	0	125	115	5%	
Trycksaker och papper	141	129	95	4%	-32 %
Vatten	2	3	3	0%	28 %
Kaffe	21	25	24	1%	12 %
SUMMA (exkl klimatkompensation)	4 409	2 655	2 248	100 %	-49 %
Klimatkompensation	0	-2 655	-2 248		
SUMMA (inkl klimatkompensation)	4 409	0	0	0 %	

Nyckeltal Hagainitiativet	Basår 2002	2016	2017	Förändring Basår-2017	Enhet
Utsläpp per anställd exkl. klimatkompensering	1,20	0,750	0,645	-38 %	ton CO ₂ e/anställd
Utsläpp per anställd inkl. klimatkompensering	1,20	0,000	0,000	-100 %	ton CO ₂ e/anställd

1. Leasingbilar och personalens egna bilar.

2. Avser endast huvudkontoret. För 2017 har läckaget beräknats utifrån ett genomsnitt för perioden 2014–2017.

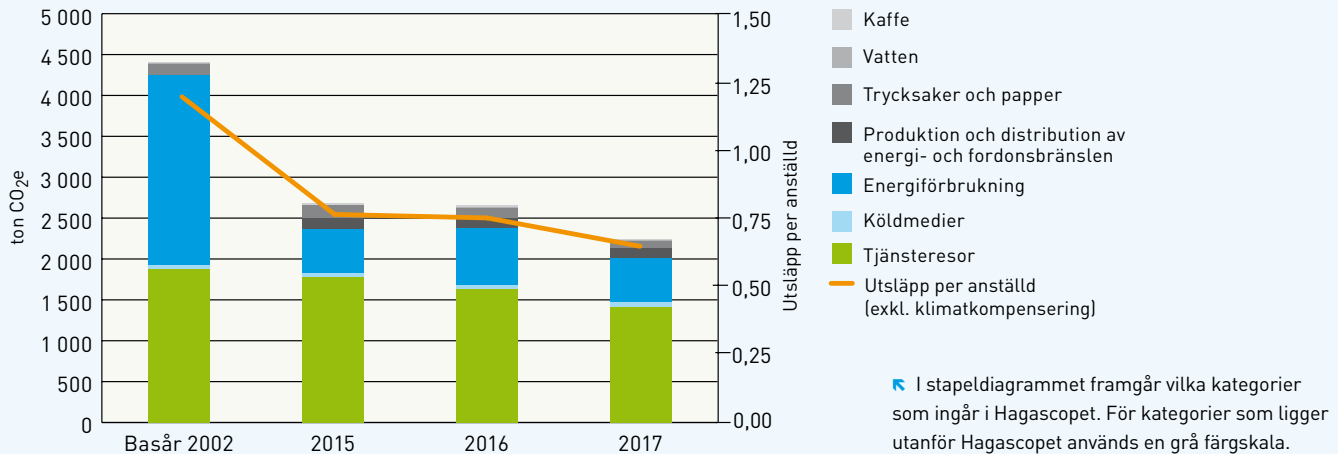
3. Uppmätt värde för huvudkontoret, uppskattade värden för fält- och säljkontoren. I "Andel av total" inkluderas avtal om ursprungsmärkt el.

4. Flyg, taxi och tåg

5. Endast scope 3-utsläpp för vindkraftsel

6. Under 2017 gjordes en metodförändring som innebär en justerad fördelning mellan utsläppen i Scope 2 och Scope 3 för inköpt förnybar el. De historiska utsläppen har justerats för att reflektera metodförändringen.

Fördelning av utsläpp 2002, 2015-2017

Analys och kommentarer

Det är fjärde året som Folksam är med i Hagainitiativets klimatkompensering då Folksam blev medlemmar 2014. Utsläppen inom Hagascopet har för 2017 minskat med 53 procent jämfört med basåret 2002. Det totala utsläppet har minskat med 49 procent mellan 2002 och 2017. Största andelen av de totala utsläppen (63 procent) utgörs av utsläpp från tjänsteresor, vilket omfattar leasingbilar, personalens egna bilar, taxi samt flyg- och tågresor. Inköpt energi (scope 2) utgör 24 procent av det totala utsläppet. All el som köps in till Tullgårdens och sälj- och fältkontoren samt Förenade Liv är vattenkraft som är märkt med Bra Miljöval.

Folksam klimatkompenserar för de totala utsläppen och uppnår därför nollutsläpp efter avräkning för klimatkompensering.

Elförbrukningen har sedan 2014 minskat med ca 6 procent medan värmeförbrukningen ökat med ca 2 procent under samma period. Den totala energianvändningen minskade med knappt 2 procent mellan 2014 och 2017.

BETYDANDE UTSLÄPP SCOPE 3

Utsläppen från de verksamheter som Folksam investerar i är företagets mest betydande utsläpp i scope 3 och dessa utsläpp ingår inte i redovisningen till Hagainitiativet. Folksam är en aktiv kapitalförvaltare och påverkar de företag där aktier ägs genom etiska placeringskriterier och bolagsstyrning. Till exempel beslutade Folksam 2016 att avyttra bolag vars omsättning till mer än 30 procent kommer från kolbaserad verksamhet.

green cargo

Green Cargo kör 400 godståg varje dygn i Sverige vilket ersätter 10 000 lastbilstransporter på vägnätet. Bolaget trafikerar 300 platser i Sverige och Norge samt tusentals platser i Europa med hjälp av partners. Kunderna erbjuds möjligheten att märka sina transporter med Naturskyddsföreningens Bra Miljöval. Green Cargos kunder finns inom basindustrin där skog, stål och papper dominerar men även inom branscher som kemi/energi, verkstadsindustri, fordonsindustri och dagligvaruhandel. Under 2017 hade Green Cargo 1 900 anställda och omsatte 4,3 mdkr.

www.greencargo.com

GREEN CARGO

Klimatmål

Green Cargos transportarbete utförs till över 94 procent med eldrivet tåg men dieselförbrukningen är ändå den största miljöaspekten. Green Cargos mål är att minska dieselförbrukningen i förhållande till transportarbetet. Green Cargo har också som medlem i Hagainitiativet målet att vara fossilfria till 2030.

Åtgärder under 2017

Green Cargo arbetar ständigt med att se över och utveckla den befintliga fordonsslottan med tekniska innovativa lösningar för effektivare och mer miljöanpassade transporter. Några aktiviteter 2017:

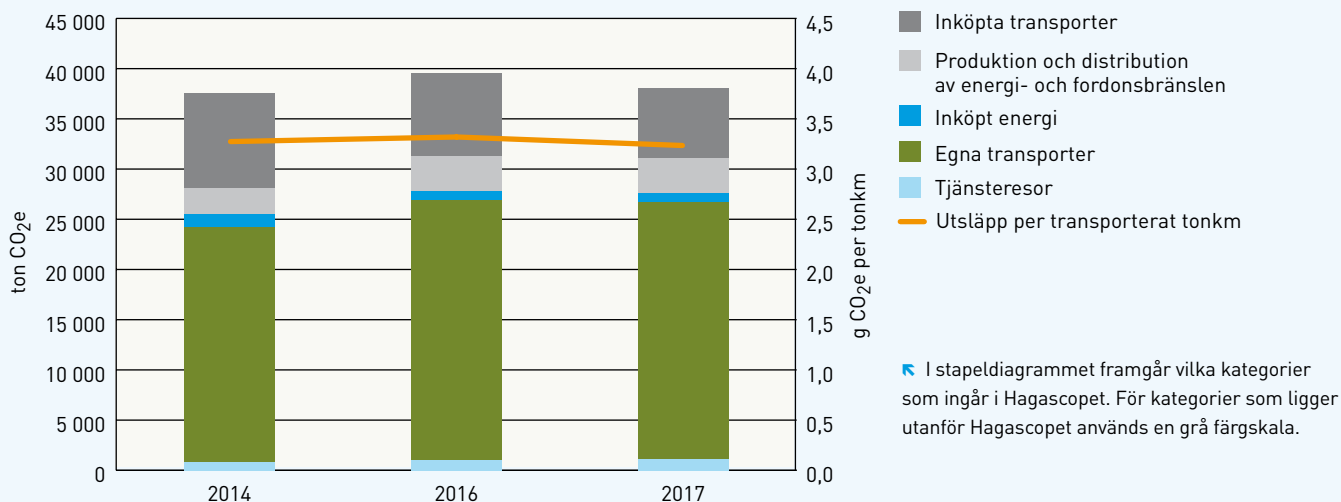
- Uppgradering av lokflottan med två nya ellok som är mer eleffektiva än dagens lok. Loken tas i trafik hösten 2018.
- Anpassning och optimering av bolagets vagnflotta för större volymkapacitet och för att lasta mer för högre hastigheter.
- Uppdaterade och förbättrade arbetssätt med målet att elåtermatningen hos våra Re-lok ska öka till 19 procent från dagens 14 procent.

Utsläpp verksamhet (ton CO ₂ e)	Basår 2014	2016	2017	Fördelning 2017	Förändring 2014-2017
Scope 1					
Tjänsteresor ¹	286	272	240	1%	-16%
Egna transporter	23 417	25 890	25 511	67%	9%
Scope 2					
Inköpt energi ²	200 869	143 022	148 940	2%	-29%
Scope 3					
Tjänsteresor ³	534	746	896	2%	68%
SUMMA exklusive ursprungsmärkning	225 107	169 930	175 587		
Reduktion genom köp av ursprungsmärkt förnybar el eller fjärrvärme ⁴	-199 606	-142 155	-148 041	-	
SUMMA Hagascope	25 500	27 775	27 546	72%	8%
Godstransporter ⁵	9 369	8 174	6 934	18%	-26%
Produktion och distribution av energi- och fordonsbränslen ⁶	2 626	3 539	3 535	9%	35%
SUMMA (exkl. klimatkompensation)	37 495	39 488	38 016	100 %	1%

Nyckeltal Hagainitiativet	Basår 2014	2016	2017	Förändring 2014-2017	Enhet
Utsläpp per transporterat tonkm	3,27	3,32	3,24	-1%	g CO ₂ e/ton km

1. Avser privat-/leasingbilar samt hyrbilar.
2. Avser El och fjärrvärme.
3. Avser tåg, flyg, taxi och hotell.
4. Reduktion av utsläppet för "Inköpt energi" i Scope 2.
5. Inköpta godstransporter å kundernas vägnar.
6. Från fjärrvärme, vattenkraft samt fordonsbränslen

Fördelning av utsläpp 2014, 2016-2017

Analys och kommentarer

Green Cargo har inget mål om att minska sina utsläpp med 40 procent till 2020 då det behövs en övergång till mer järnvägsbaserad transport för att Sverige och enskilda företag ska nå sina klimatmål. Samtidigt kan Green Cargo arbeta med att minska sina utsläpp från transporterade tonkilometer.

Green Cargos utsläpp har ökat med ca en procent sedan basåret. Störst utsläpp (67 procent) kommer från egna godstransporter inom scope 1. Till stor del beror detta på dieselförbrukning i egna diesellok. Tjänsteresor inom scope 1, inköpt energi samt tjänsteresor inom scope 3 utgör en till två procent vardera av totalt utsläpp, medan nio procent sker vid produktion och distribution av energi- och fordonsbränslen i scope 3.

Inköpta godstransporter rapporterades tidigare under scope 1, men ligger nu som en separat kategori i scope 3. Detta utsläpp utgör ca 18 procent av hela Green Cargos utsläpp. Utsläpp per transporterade tonkilometer har minskat med en procent sedan basåret.

Basår, år 2016 och 2017 omfattar även passresor och övernattningar i samband med arbetspass.

BETYDANDE UTSLÄPP SCOPE 3

Green Cargo har utsläpp från personalens tjänsteresor i scope 3. Den delen av verksamheten har inte varit i fokus tidigare men redovisas sedan ett antal år i Hagainitiativets klimatkatalog. Green Cargos tågtransporter bidrar till stora utsläppsminskningar i andra aktörers värdekedjor (scope 3) och godstrafiken med tåg utgör en viktig del av omställningen av det svenska transportsystemet.

HKSCAN

HKScan Sweden grundades i Halmstad 1899 och ingår i HKScan-koncernen som är ett av norra Europas största livsmedelsföretag. Företaget omsätter 7,8 mdkr och har drygt 2 100 medarbetare. HKScan producerar, marknadsför och säljer kött, chark och färdigmat som är hållbart producerat, av hög kvalitet från gris, nöt, kyckling och lamm, under varumärken som Scan och Pärsons. Kunderna finns inom detaljhandel, food service, industri- och exportsektorn.

www.sweden.hkscan.com

HK SCAN

Klimatmål

HKScan Sweden har ett klimatmål om att minska klimatutsläppen med hela 95 procent till 2030, jämfört med 2003. Målet är satt i absoluta tal och inkluderar utsläpp i scope 1, scope 2 och tjänsteresor, inköpta intransporter samt produktion och distribution av energi- och fordonsbränslen i scope 3. I målet ingår det även att HKScan ska ta fram underlag och formulera strategier för åtgärder för att minska utsläppen från primärproduktionen av kött i scope 3.

Åtgärder under 2017

- Scan Rullfärs lanserades, vilket ökade hållbarheten från 9 till 16 dagar. Utsläppen reducerades även med 39 procent, jämfört med tidigare förpackning.
- Beslut om investering i biogas på anläggningen i Kristianstad gör det möjligt att sänka utsläppen med 3 200 ton per år jämfört med utsläppen från flytande naturgas. Detta är en minskning med 83 procent.
- Samtliga produktionsanläggningar certifierades enligt ISO 50001 och åtgärdsplaner för energieffektivisering har vidareutvecklats.

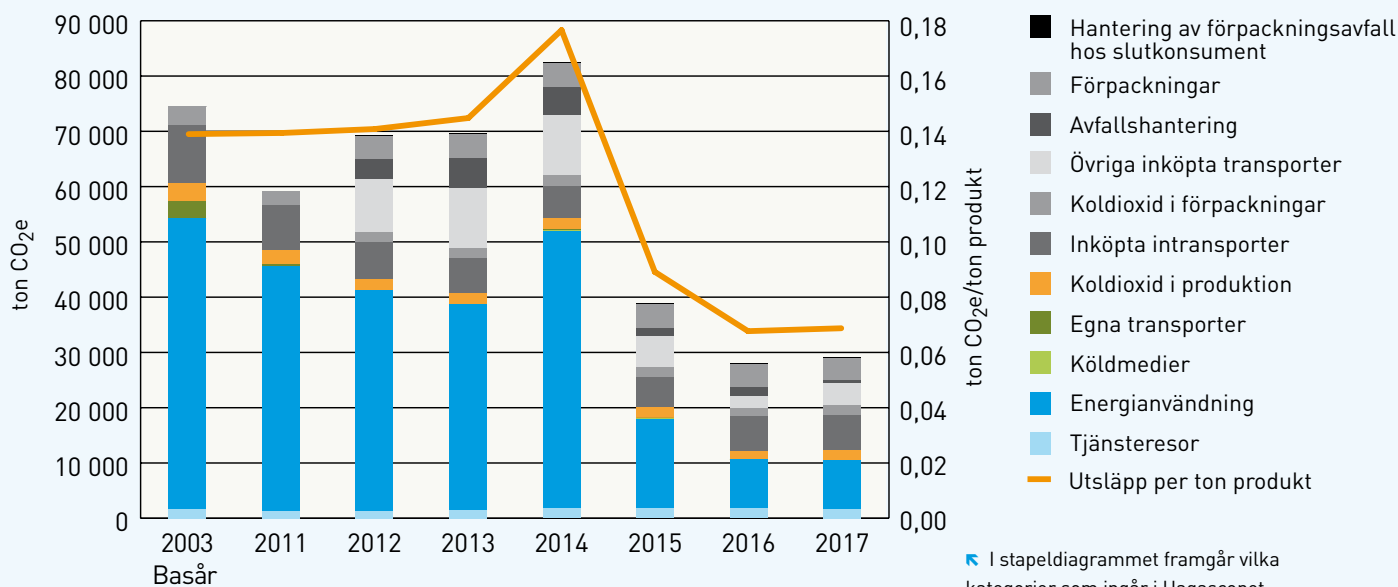
Utsläpp verksamhet (ton CO ₂ e)	Basår 2003	2016	2017	Fördelning 2017	Förändring 2003-2017
Scope 1					
Tjänsteresor ¹	1 596	1 146	1 057	4%	-34 %
Uppvärmning ²	22 334	6 084	6 425	22%	-71 %
Köldmedier	0	39	72	0%	-
Egna transporter	2 965	0	0	0%	-100 %
Koldioxid i produktion ³	3 347	1 383	1 765	6%	-47%
Scope 2					
Inköpt energi ⁴	24 619	25 748	26 170	4%	-95%
Scope 3					
Tjänsteresor ⁵	0	398	384	1%	-
SUMMA exklusive ursprungsmärkning	54 861	34 798	35 873		-35 %
Reduktion genom köp av ursprungsmärkt förnybar el eller fjärrvärme ⁶	0	-24 142	-24 943		-
SUMMA hagascope	54 861	10 655	10 930	37%	-80%
Produktion och distribution av energi- och fordonsbränslen ⁷	5 747	1 447	1 367	5%	-76%
- varav bränslen för tjänsteresor	110	226	219	1%	100 %
- varav bränslen för egna transporter	0	0	0	0%	-
- varav bränslen för inköpt energi	5 637	1 220	1 148	4%	-80%
Inköpta intransporter ⁸	10 516	6 373	6 375	22%	-39 %
SUMMA HKScans klimatmål	71 123	18 475	18 672	64 %	-74 %
Koldioxid i förpackningar ⁹	3 347	1 383	1 765	6%	-47%
Övriga inköpta transporter ¹⁰	0	2 196	3 931	13%	-
Avfallshantering ¹¹	0	1 690	552	2%	-
Förpackningar ¹²	0	4 046	4 074	14%	-
Hantering av förpackningsavfall hos slutkonsument ¹³	0	199	158	1%	-
SUMMA (exkl klimatkompensation)	74 470	27 989	29 152	100 %	-61 %
Nyckeltal Hagainitiativet	Basår 2003	2016	2017	Förändring 2003-2017	Enhet
Utsläpp per ton producerad produkt (HKScans klimatmål)	0,139	0,068	0,069	-51%	ton CO ₂ e/ton produkt

1. Avser endast bilar.
2. Gasol 2015 och fjärrvärme 2016 har justerats.
3. Koldioxiden är en restprodukt från industrin. Ungefär hälften släpps ut under produktionen (scope 1) och hälften när slutkonsument öppnar den koldioxidfyllda förpackningen (scope 3).
4. Utsläpp vid produktion av inköpt el, fjärrvärme eller fjärrkyla. Förutsatt att allt är ospecificerat (residualmix). I "Andel av total" & "Förändring 2003-2017" inkluderas avtal om ursprungsmärkt el.
5. Avser flygresor, hotell och tåg i tjänsten. Kategori

- 6 i scope 3.
6. Reduktion av utsläppet för "Inköpt energi" i scope 2.
7. Avser bränslen som förbrukas i scope 1 och 2. Här ingår även inköpt el till processer utanför HKScans verksamhet. Kategori 3 i scope 2.
8. Kategori 4 i scope 3.
9. Koldioxiden är en restprodukt från industrin. Ungefär hälften släpps ut under produktionen (scope 1) och hälften när slutkonsument öppnar den koldioxidfyllda förpackningen (scope 3).
10. Kategori 4 i scope 3.

11. Avser avfallshantering (till deponi, materialåtervinning och produktion av biogas). Beräknas från 2012 framåt. Utsläppen för 2012 och 2015 har justerats upp från 3374 respektive 1173 ton CO₂e.
12. Utsläpp för produktion av förpackningsmaterial. Beräknas från 2012 framåt. Kategori 1 i scope 3.
13. Avser utsläpp som konsumenten ger upphov till i och med hantering av avfall. Beräknas från 2012 framåt. Kategori 12 i scope 3.

Fördelning av utsläpp 2003, 2011-2017

I stapeldiagrammet framgår vilka kategorier som ingår i Hagascopet. För kategorier som ligger utanför Hagascopet används en grå färgskala.

Analys och kommentarer

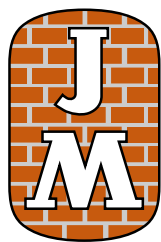
HKScans utsläpp inom Hagascopet har minskat med 80 procent sedan basåret 2003. HKScan har också satt upp ett eget klimatmål där även produktion och distribution av energi- och fordonsbränslen samt inköpta transporter ingår. Utsläppen inom det egna klimatmålet utgör 64 procent av beräknade utsläpp och har minskat med 74 procent sedan basåret. Detta förklaras av minskade utsläpp inom alla kategorier. Ungefär hälften av minskningen har uppnåtts genom att HKScan från och med 2015 köper ursprungsmärkt vattenkraftsel för all elförbrukning. Utsläppen per ton producerad produkt har för klimatmålet minskat med 51 procent sedan basåret 2003.

Ungefär en tredjedel av beräknade utsläpp sker i scope 1 och utgörs främst av utsläpp relaterade till uppvärmning. Utsläppen i scope 1 har minskat med 69 procent sedan 2003, främst beroende på minskad förbrukning av fossila bränslen för uppvärmning (minskning med 71 procent sedan 2003).

Förutom utsläpp av koldioxid när kunderna öppnar förpackningarna är övriga kategorier i scope 3 nya sedan 2012 och kan därför inte jämföras med basåret. Den utökade omfattningen i scope 3 har inneburit att 8 715 ytterligare ton redovisas 2017 jämfört med för 2003. Redovisningen av inköpta transporter har sedan 2012 utökats med en kategori för "övriga inköpta transporter" och lagts utanför klimatmålet för jämförbarhet med basåret. Dessutom finns ytterligare tre kategorier i scope 3-beräkningarna som före 2012 inte ingått; avfallshantering i egen verksamhet, produktion av förpackningsmaterial och hantering av förpackningsavfall hos slutkonsument. Dessa tre kategorier står tillsammans för cirka 16 procent av HKScans totala beräknade utsläpp.

BETYDANDE UTSLÄPP SCOPE 3

Utsläpp från primärproduktion av kött ingår inte i HKScans klimatbokslut och utgör den mest betydande utsläppskällan i scope 3. Uppfödning av framförallt nötkreatur orsakar betydande utsläpp av klimatpåverkande gaser, framförallt metan. Detta är svårt att åtgärda, men HKScan arbetar tillsammans med sina leverantörer för att minska klimatutsläppen. Ett exempel på detta är att delar av den soja som används i djurens foder ersätts med lokalt proteinfoder, t ex åkerbönor, raps och biprodukter från livsmedelsindustrin, och all soja som används i foder är RTRS eller Pro Terra certifierad. (Rapsgräs är ett exempel som kan reducera klimatpåverkan)

JM är en av Nordens ledande projektutvecklare av bostäder och bostadsområden. Verksamheten är fokuserad på nyproduktion av bostäder i attraktiva lägen med tyngdpunkt på expansiva storstadsområden och universitetsorter i Sverige, Norge och Finland. Företaget arbetar även med projektutveckling av kommersiella lokaler och entreprenadverksamhet. En bred satsning på kvalitets- och miljöfrågor kännetecknar verksamheten. Alla bostäder som JM påbörjar att projektera från 2018 kommer att miljömärkas med Svanen. JM omsätter ca 17 mdkr och har ca 2500 anställda inom bolaget. www.jm.se

JM

Klimatmål

JM har mål om klimatpåverkande utsläpp nära noll till 2030. Målet bryts ner i sex delmål som omfattar egna utsläpp från persontransporter och energianvändning (minst 85 procent lägre än basår 2010) samt indirekta utsläpp från arbetsmaskiner, varutransporter, byggmaterial, bostädernas energiprestanda och de boendes klimatavtryck. Energianvändning i exploateringsfastigheter inkluderas inte i målet, då energiåtgärder genomförs så fort möjlighet ges för exploatering av fastigheterna. Av den klimatpåverkan som uppstår vid produktionen av byggmaterial och i byggnadernas driftfas, är nollvisionen kopplad till JM:s rådighet att påverka utsläppen.

Åtgärder under 2017

- Fokus under året låg på ansökan om grundlicens för Svanen som erhöles i december 2017. Miljömärkningen innebär att JM från 2018 bygger bostäder med ännu lägre miljö- och klimatpåverkan, bl a ställs krav på lägre energianvändning jämfört med gällande regler.
- Dialogen fortsatte med leverantörer för att minska betongens klimatpåverkan. Arbetet får draghjälp av Betonginitiativet som startades under 2017 med syfte att uppnå klimatneutral betong.
- För att minska klimatpåverkan från materialanvändningen pågår ett avfallsminimeringsprojekt som förväntas ge resultat under 2018.

Utsläpp verksamhet (ton CO ₂ e)	Basår 2010	2016	2017	Fördelning 2017	Förändring 2010-2017
Scope 1					
Tjänsteresor ¹	3 970	3 917	3 849	17%	-3 %
Uppvärmning	1 785	790	926	4%	-48 %
Scope 2					
Inköpt energi ²	9 608	12 014	12 291	6%	-44 %
Scope 3					
Tjänsteresor ³	357	525	494	2%	38 %
SUMMA exklusive ursprungsmärkning	15 720	17 247	17 559	79%	12 %
Reduktion genom köp av ursprungsmärkt förnybar el eller fjärrvärme ⁴	-7065	-10260	-10864		54 %
SUMMA hagscope	8 656	6 987	6 696	30%	-23 %
Inköpta transporter	2 487	2 971	2 902	13%	17 %
Inhyrda arbetsmaskiner	8 663	10 265	10 026	45%	16 %
Produktion och distribution av energi- och fordonsbränslen ⁵	1 485	1 353	1 335	6%	-10 %
- varav bränslen för tjänsteresor	692	837	848	4%	23 %
- varav bränslen för energiproduktion	793	516	487	2%	-39 %
Energiförbrukning nya bostäder (första 2 år)	1 437	1 587	1 382	6%	-4 %
SUMMA (exkl klimatkompensation)	22 728	23 163	22 341	100%	-2 %
Klimatkompensation ⁶	-359	-422	-409		14 %
SUMMA (inkl klimatkompensation)	22 369	22 741	21 931	98%	-2 %

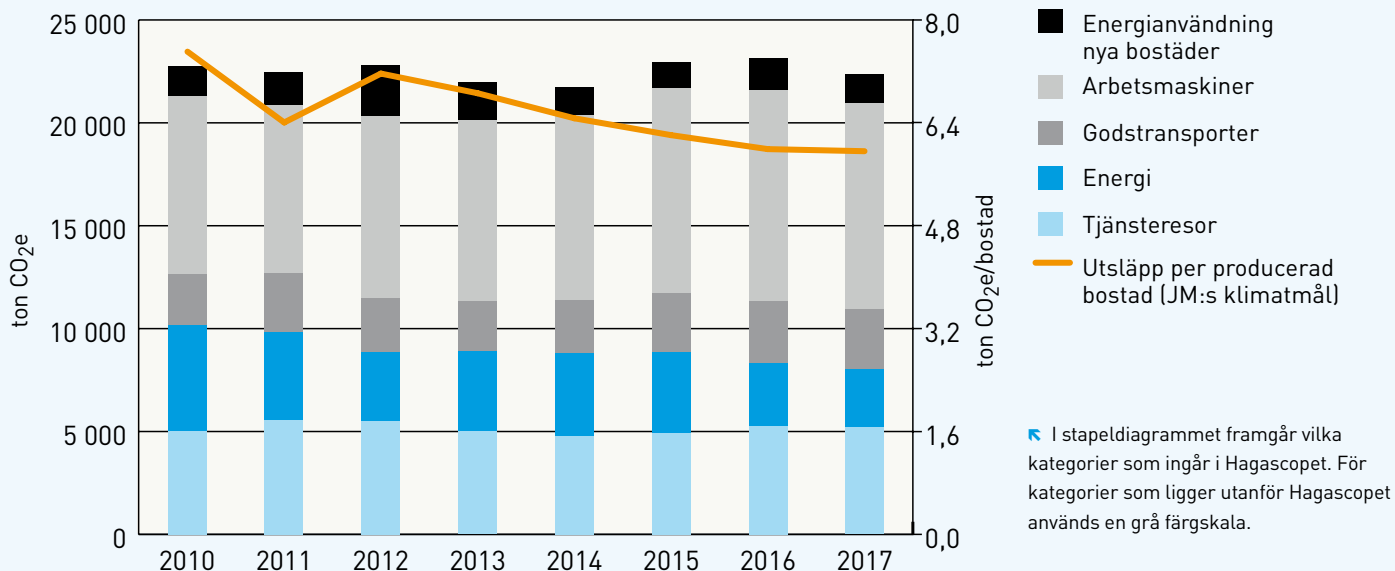
Nyckeltal Hagainitiativet	Basår 2010	2016	2017	Förändring 2010-2017	Enhet
Utsläpp per bostad ⁷	7,5	6,0	6,0	-21 %	ton CO ₂ e/bostad

1. Bilresor i fordon som kontrolleras av JM.
2. Avser elanvändning under produktion, fastighets- och JM-ägda fastigheter, fjärrvärmeanvändning under produktion och fjärrvärme i JM-ägda fastigheter. Utsläpp vid produktion av inköpt el, fjärrvärme eller fjärrkyla förutsatt att allt är ospecificerat (residualmix). I "Andel av total"

- inkluderas avtal om ursprungsmärkt el.
3. Avser flyg-, taxi-, buss- och tågresor samt hotell i tjänsten.
4. Reduktion av utsläppet för "Inköpt energi" i Scope 2.
5. Avser bränslen som förbrukas i scope 1 och 2. Dessa motsvarar uppströms utsläpp från bräns-

- len (produktion av bränslen) och energiförbrukning i nybyggda fastigheter de första två åren.
6. JM klimatkompenserar för sina flygresor.
7. Exklusive energiförbrukning i bostäder de första två åren.

Fördelning av utsläpp 2010-2017

Analys och kommentarer

JMs utsläpp inom Hagascopet har minskat med 23 procent sedan basåret 2010. Hagascopet utgör 30 procent av totalt beräknade utsläpp. Både tjänsteresor och uppvärmning inom Hagascopet har minskat sedan 2010, men har ökat en procent sedan 2016. Utsläppen för inköpt energi har minskat med 44 procent i jämförelse med basåret. Utöver de utsläpp som finns inkluderade i Hagascopet tar JM ett brett grepp om sina scope 3-utsläpp. I scope 3-utsläppen inkluderas inte bara inköpta transporter och arbetsmaskiner, utan man har även valt att inkludera energiförbrukningen i nybyggda fastigheter de två första åren. Samtidigt som energiförbrukningen för nya bostäder totalt sett har minskat med fyra procent har utsläpp per bostad minskat med 21 procent sedan 2010, vilket visar att byggnaderna är mer klimatsmarta och att produktionsvolymen har ökat.

Företagets största utsläppskälla är inhyrda arbetsmaskiner, som står för 45 procent av utsläppen. JM har också valt att klimatkompensera utsläppen från sina flygresor.

BETYDANDE UTSLÄPP SCOPE 3

Utsläppet från tillverkning av byggmaterial ingår inte i JMs klimatbokslut och utgör en betydande utsläppskälla i scope 3. JM har viss rådighet över detta och i egenskap av en stor materialanvändare identifierar JM de produkttyper i produktionen som har en stor klimatpåverkan och arbetar löpande gentemot klimateffektivare lösningar av dessa. JM driver flera initiativ internt för att minska klimatpåverkan från materialen genom att effektivisera materialanvändningen, minska uppkomsten av byggavfall och skapa mer cirkulära materialflöden. Testprojekt genomförs för att testa användning av klimatförbättrad betong i bostadsproduktionen. Bostäderna utvecklas löpande mot allt bättre energiprestanda – mot minskat energibehov och minskad klimatpåverkan under byggnadernas drift och förvaltning.

Lantmännen

Lantmännen är ett lantbrukskooperativ och norra Europas ledande aktör inom lantbruk, maskin, bioenergi och livsmedel. Det ägs av 25 000 svenska lantbrukare, har 10 000 anställda med verksamheter i ett 20-tal länder och omsätter ca 40 mdkr. Med basen i spannmål förädlas åkermarkens resurser för ett livskraftigt lantbruk. Några av Lantmännens mest kända varumärken inom livsmedel är AXA, Kungsörnen, GoGreen, Gooh, Finn Crisp och Bonjour. Genom att ha forskning och verksamhet i hela värdekedjan tar Lantmännen ansvar från jord till bord.

www.lantmannen.com

LANTMÄNNEN

Klimatmål

- Minskning av utsläppen från produktion med 40 procent relativt omsättning till år 2020, från 2015 års nivåer.
- Fossilfri produktion i Sverige och Norge senast 2025, i övriga Norden 2030 och övriga Europa 2040.
- Energieffektivisering om tre procent per år och producerad volym, till 2020.
- Minskning av utsläppen från köpta transporter med 70 procent relativt omsättning till år 2030, från 2009 års nivåer.

Åtgärder under 2017

- Lantmännen tar ett viktigt steg i klimatarbetet med nya utmanande mål, se Klimatmål ovan.
- Spannmålstorkar i Sala och Helsingborg har konverterats från olja och naturgas till fjärrvärme. Gyllebo Gödning i Malmö och foderfabriken i Falckenberg har gått från olja och naturgas till el. Korvbrödsbagarn i Örebro har bytt oljeeldade ugnar till RME-drivna. Användning av biogas har ökat.
- Med Transportinitiativet sätts fokus på klimatpåverkan från transporter. Koncernen beslutar om nytt transportklimatmål.
- Lantmännen går med i samarbetet KNEG, "Klimatneutrala Godstransport på väg".

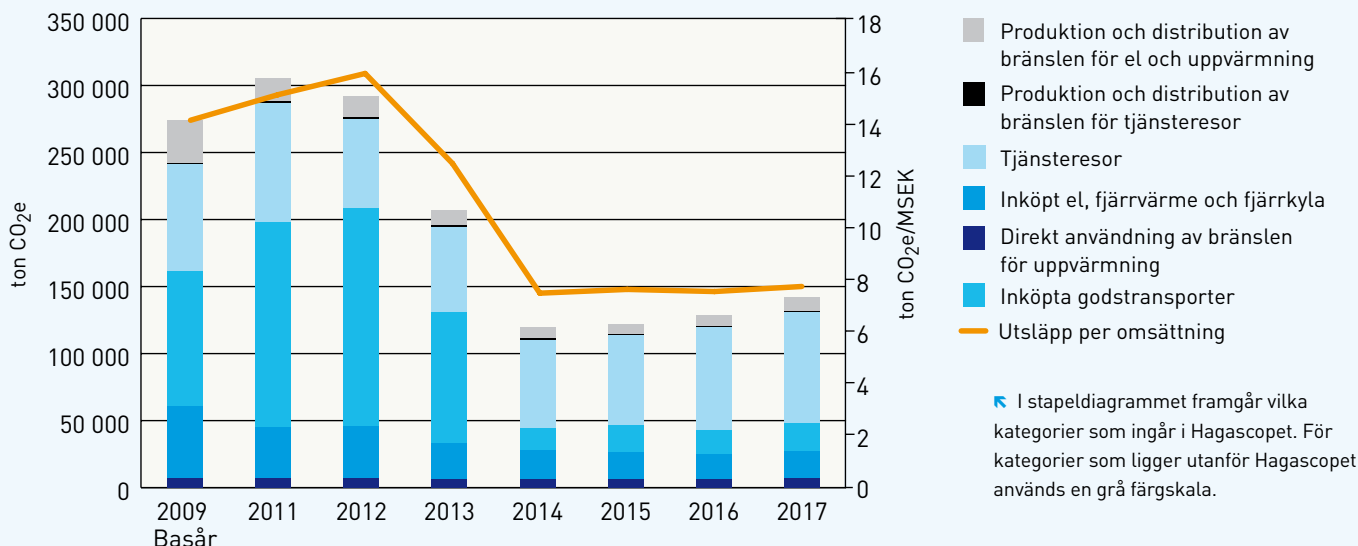
Utsläpp verksamhet (ton CO ₂ e)	Basår 2009	2016	2017	Fördelning 2017	Förändring 2009-2017
Scope 1					
Tjänsteresor	4 508	3 467	4 020	3 %	-11 %
Uppvärmning	53 637	18 281	19 724	14 %	-63 %
Scope 2					
Inköpt energi ¹	100 138	148 702	162 062	15 %	-79 %
Scope 3					
Tjänsteresor ²	2 893	2 955	3 179	2 %	10 %
SUMMA exklusive ursprungsmärkning	161 177	173 404	188 986	133 %	17 %
Reduktion genom köp av ursprungsmärkt förnybar el eller fjärrvärme ³	0	-130 443	-140 791		
SUMMA hagascope	161 177	42 961	48 195	34 %	-70 %
Inköpta godstransporter ⁴	79 867	76 747	82 400	58 %	3 %
Produktion och distribution av energi- och fordonsbränslen ⁵	32 993	8 948	11 715	8 %	-64 %
- varav bränslen för tjänsteresor	953	809	850	1 %	-11 %
- varav bränslen för produktion av energi	32 040	8 139	10 865	8 %	-66 %
SUMMA (exkl. klimatkompensation)	274 037	128 656	142 310	100 %	-48 %

Nyckeltal Hagainitiativet	Basår 2009	2016	2017	Förändring 2009-2017	Enhet
Utsläpp per omsättning	14,2	7,5	7,7	-45 %	ton CO ₂ e/MSEK

1. Utsläpp vid produktion av inköpt el, fjärrvärme eller fjärrkyla förutsatt att allt är ospecificerat (residualmix). Utsläppsfaktorn har under perioden 2009 till 2014 ökat med ca 150%.
2. Avser flygresor och tåg i tjänsten.
3. Reduktion av utsläppet för "Inköpt energi" i Scope 2.

4. Avser godstransporter som köps av extern transportör.
5. Avser bränslen som förbrukas i scope 1 och 2.

Fördelning av utsläpp 2009-2017

Analys och kommentarer

Lantmännens totala klimatpåverkan i absoluta tal har minskat med 48 procent jämfört med basåret 2009 och ökat med elva procent jämfört med föregående år. De ökade utsläppen är en konsekvens av den volymmässigt stora skördens höga vattenhalt med behov av torkning, nya anläggningars energianvändning och ökade godstransporter. Tack vare förvärv och tillväxt är Lantmännen en större verksamhet under 2017, jämfört med tidigare år – en annan anledning till det ökade utsläppet. Det totala utsläppet per omsättning har minskat med 45 procent jämfört med 2009. Anledningen till den stora minskningen är att Lantmännen valt att teckna avtal om ursprungsmärkt förnybar el från vatten- och vindkraft, utföra energieffektiviseringar samt fasa ut fossila energikällor. Inom Hagascopet har utsläppen 2017 minskat med 70 procent jämfört med basåret 2009.

Lantmännens inrapporterade klimatpåverkan 2017 är störst i scope 3, där utsläpp för inköpta godstransporter står för 58 procent av de totala utsläppen. Utsläpp från egen uppvärmning i scope 1 samt utsläppen från inköpt energi i scope 2 står för 14 respektive 15 procent av de totala utsläppen.

Utsläpp från tjänsteresor har ökat med ca 10 procent jämfört med 2009, och dessa utsläpp utgör cirka 2 procent av Lantmännens totala utsläpp. I år rapporteras även hyrbilar men ökningen härrör främst från ökad dieselanvändning i Lantmännens servicebilar.

BETYDANDE UTSLÄPP SCOPE 3

I rapporterat scope 3 ingår Lantmännens inköpta godstransporter, tjänsteresor och produktion av inköpt energi och bränslen. För 2017 står inköpta godstransporter för en betydande del av de inrapporterade utsläppen. Odling av Lantmännens viktigaste råvara, spannmål, ingår inte i rapporterade utsläpp, men är ett viktigt fokusområde i Lantmännens hållbarhetsarbete, bland annat genom utveckling av odlingskoncept med lägre klimatpåverkan och FoU-arbete för ökad hållbarhet i hela värdekedjan från jord till bord.

Löfbergs grundades 1906 och är ett av Nordens största familjeägda kafferosterier. Produktionen motsvarar drygt 10 miljoner koppar gott kaffe om dagen. I Sverige omsätter Löfbergs 1 090 mnkr och har 174 medarbetare. Koncernen omsätter 1 879 mnkr och har 340 medarbetare. Huvudkontoret ligger i Karlstad och företaget har egna rosterier i Sverige, Norge, Danmark och Lettland.

www.lofbergs.se

LÖFBERGS

Klimatmål

Löfbergs klimatmål är att minska de egna koldioxidutsläppen med 40 procent mellan 2005 och 2020. Målet är relaterat till volymen kaffe som produceras och omfattar utsläpp och energianvändning i egen produktion samt tjänsteresor. En viktig del av klimatmålet är att produktionen skall vara fossilfri 2020.

Åtgärder under 2017

- Först i Sverige att använda Scania's nya hybridlastbil (el och HVO) för att frakta kaffe mellan rosteri och höglager. Tekniken minskar koldioxidutsläppen med upp till 92 procent.
- Testkör en ny typ av förpackning med plast som till största del görs på sockerrör. Målet är att ersätta fossil PE-plast i alla förpackningar år 2020.
- Köper för första gången mer än 10 000 ton ekologiskt kaffe, vilket innebär att en yta motsvarande drygt 18 000 fotbollsplaner har ställts om till ekologisk produktion.

Utsläpp verksamhet (ton CO ₂ e) ¹	Basår 2005	2015/2016	2016/2017	Fördelning 2016/2017	Förändring 2005-2016/2017
Scope 1					
Rostning	1 623	1 865	2 000	1,4%	23 %
Energi	295	0	0	0,0%	-100 %
Tjänsteresor ²	265	235	260	0,2%	-2 %
Egna transporter	511	0	0	0,0%	-100 %
Scope 2					
Inköpt energi	459	1 713	1 906	0,0%	-89 %
Scope 3					
Tjänsteresor ³	236	462	458	0,3%	94 %
SUMMA exklusive ursprungsmärkning	3 390	4 274	4 625	3 %	36 %
Reduktion genom köp av ursprungsmärkt förnybar el eller fjärrvärme ⁴	0	-1 679	-1 856		-
SUMMA Hagascope	3 390	2 595	2 769	2 %	-18 %
Produktion och distribution av energi- och fordonsbränslen ⁵	310	254	274	0,2%	-12 %
Inköpta transporter ⁶	6 825	9 264	9 881	7,0%	45 %
Förpackningar ⁷	2 836	2 625	2 946	2,1%	4 %
Odling av kaffe ⁸	122 873	123 397	125 454	88,8%	2 %
SUMMA (exkl. klimatkompensation)	136 234	138 135	141 324	100 %	4 %
Flygresor ⁹	0	-242	0		
"Hållbar affär" – klimatkomparerat kaffe ¹⁰	0	-862	-895		
SUMMA (inkl. klimatkompensation)	136 234	137 031	140 429		3 %

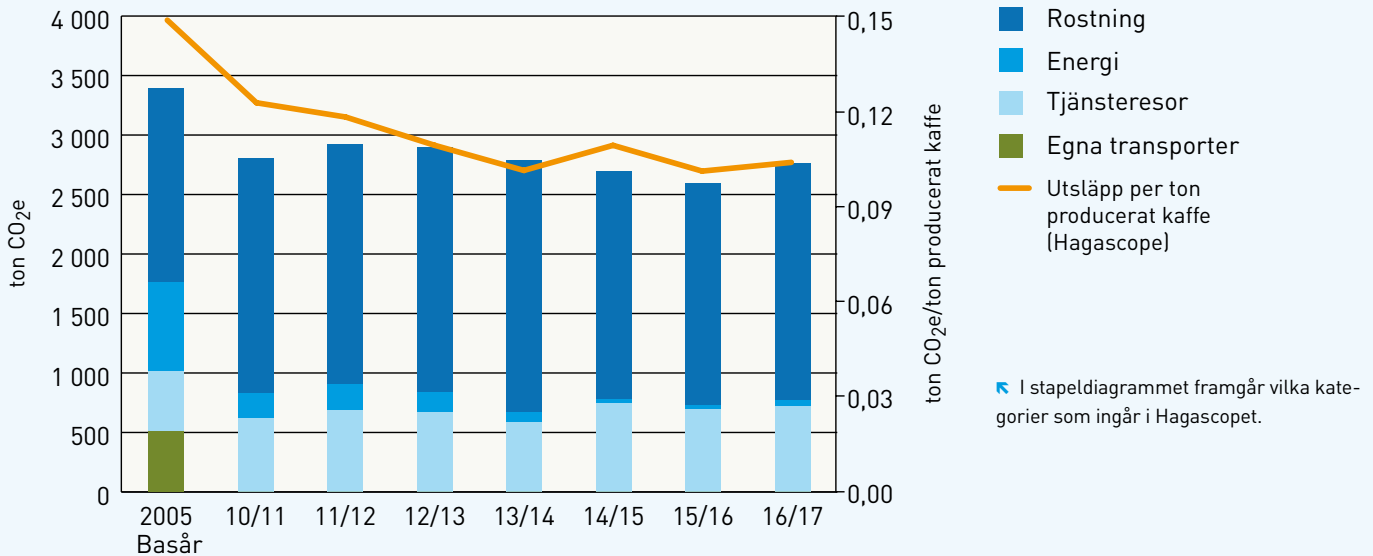
Nyckeltal Hagainitiativet	Basår 2005	2015/2016	2016/2017	Förändring 2005-2016/2017	Enhet
Utsläpp per ton producerat kaffe (hagascope)	0,149	0,101	0,104	-30 %	ton CO ₂ e/ton producerat kaffe
Utsläpp per ton producerat kaffe (totalt)	5,994	5,348	5,277	-12 %	ton CO ₂ e/ton producerat kaffe
Utsläpp per ton inköpt råkaffe (Haga-scope)	0,130	0,085	0,087	-33%	ton CO ₂ e/ton inköpt råkaffe
Utsläpp per ton inköpt råkaffe (totalt)	5,211	4,464	4,432	-15%	ton CO ₂ e/ton inköpt råkaffe

1. Löfbergs klimatbokslut omfattar den svenska verksamheten samt produktionsanläggningen i Viborg (Danmark). För Viborg ingår alla delar av redovisningen utom tjänsteresor.
2. Avser leasingbilar.
3. Avser flyg, tåg, taxi och hotell.
4. Reduktion av utsläppet för "Inköpt energi" i Scope 2

5. Avser bränslen som förbrukas i scope 1 och 2.
6. Avser transport av råkaffe från odling till fabrik, transport av förpackningsmaterial samt distribution. Beräkningsmetod av transporter av förpackningar har förändrats.
7. Utvinning av råmaterial och produktion av förpackningar. Från och med 2012 har beräkningsmetoden förändrats vilket, tillsammans med att anläggning-

- en i Viborg också inkluderas, fram för allt förklarar det ökade utsläppet 2013.
8. Odling, inklusive andra processer på odlingen av kaffe.
9. Klimatkompensation sker genom CDM Gold standard-projekt 2012/2013-2015/2016.
10. Klimatkompensation sker genom CDM Gold standard-projekt 2012/2013-2016/2017.

Fördelning av utsläpp 2005, 2010/2011-2016/2017

Analys och kommentarer

Löfbergs inkluderar inköpt kaffes klimatpåverkan vid kaffeodling, obeaktat kolsänkor i kaffe- och skuggträd, och redovisar därmed sitt mest betydande utsläpp i hela värdekedjan. Inom ramarna för Hagascopet är rostningen av kaffe den största utsläpsskällan; totalt ca 1,4 procent. Från 1 oktober 2017 köper Löfbergs en BioMix vilket kommer att minska utsläppen för verksamhetsåret 2017/2018.

Konverteringen från naturgas till biogas i rosteriet i Viborg, som genomfördes under 2014, innebär att utsläppen under 2016/2017 är 115 ton lägre än utan konvertering.

Klimatpåverkan vid odling av kaffe är i stort sett oförändrad jämfört med basåret 2005 trots att produktionen ökat 17 procent, vilket kunnat uppnås tack vare en högre andel certifierat kaffe med lägre utsläpp vid odling. Utsläpp från rostning har ökat med 23 procent med anledning av ökad produktion. Relativt sett har utsläppen per ton producerat kaffe minskat med 12 procent sedan 2005 och per inköpt ton råkaffe minskat med 15 procent.

Utsläppen från el och värme har minskat kraftigt. Detta beror delvis på en konvertering från oljebaserad uppvärmning till fjärrvärme, samt att den svenska och danska elen härstammar från ursprungsmärkt vindkraft.

Löfbergs arbetar kontinuerligt med att minska klimatpåverkan från förpackningar och testkör nu en ny typ av förpackning med plast som till största del görs på sockerrör.

För egna och inköpta transporter sammanslaget har utsläppen ökat sedan basåret med ca 35 procent. Detta förklaras främst av produktionsökningen men också av att utsläpp från transporter av förpackningar och helfabrikat ökat. Under basåret 2005 hade Löfbergs fortfarande en egen distribution medan alla transporter nu köps in.

Utsläpp från tjänsteresor har ökat med 46 procent sedan 2005 på grund av ett ökat flygande. 2015/2016 började Löfbergs i stället för klimatkompensation att stödja Fly Green Fund, där 75 procent av insatsen går till inköp av bioflygbränsle och 25 procent till utveckling.

BETYDANDE UTSLÄPP SCOPE 3

Odlingar, förpackningar och transporter står för de mest betydande utsläppen i scope 3. Löfbergs har inga egna odlingar, men arbetar ändå på flera olika sätt med att minska klimatpåverkan i odlarledet. Bland annat genom olika utvecklingsprojekt för småskaliga kaffeodlare, samt genom att öka efterfrågan och tillgång på kaffe från certifierade odlingar.

McDonald's är Sveriges största restaurangkedja med ca 210 restauranger, ca 400 000 dagliga gäster och omsatte drygt 5 mdkr 2017. Företaget är en av Sveriges största arbetsgivare för ungdomar. McDonald's restauranger ägs och drivs av lokala företagare.

www.mcdonalds.se

McDONALD'S

Klimatmål

McDonald's i Sverige har en målsättning att minska koldioxidutsläppen med 40 procent i förhållande till antalet gäster till 2020, utifrån basår 2010. De utsläpp som ingår i klimatmålet är scope 1, scope 2 och tjänsteresor i scope 3. Utöver detta finns ett mål om att nå 95 procent förnyelsebart bränsle för leverans av råvaror till restaurang till år 2020. McDonald's har uppnått 2020 målet. I linje med övriga medlemsföretag i Hagainitiativet så har McDonald's antagit ett mål om fossilfrihet till 2030 samt att McDonald's verksamhet har klimatpåverkande utsläpp nära noll till 2030.

Åtgärder under 2017

- McDonald's har ökat antalet snabbbladdare för elbilar på sina restauranger och 2017 laddades el för att kunna köra drygt 860 000 kilometer.
- Under året lanserades McVegan, en vegansk burgare, för att öka valfriheten för gäster som vill variera sitt proteinintag.
- McDonald's har fortsatt att utveckla sitt arbete med att utnyttja returtransporterna från restaurangerna för att ta restresurser till sina distributionscentraler där materialet sedan går till materialåtervinning.

Utsläpp verksamhet (ton CO ₂ e)	Basår 2010	2016	2017	Andel av total 2017	Förändring 2010-2017
Scope 1					
Tjänsteresor ¹	251	159	132	2 %	-47 %
Köldmedier	861	800	785	10 %	-9 %
Scope 2					
Inköpt energi ²	33 834	34 331	35 120	8 %	-91 %
Scope 3					
Tjänsteresor ³	427	236	292	4 %	-32 %
SUMMA exklusive ursprungsmärkning	35 373	35 525	36 330		
Reduktion genom köp av ursprungsmärkt förnybar el eller fjärrvärme ⁴	-26 695	-33 684	-34 444		
SUMMA hagascope	8 678	1 842	1 885	23 %	-78 %
Avfallshantering	6 078	5 189	5 304	65 %	-13 %
Produktion och distribution av energi- och fordonsbränslen ⁵	3 061	960	952	12 %	-69 %
- varav bränslen för tjänsteresor	23	15	12		-47 %
- varav bränslen för energiproduktion	3 038	945	940		-69 %
SUMMA McDonald's Sveriges klimatmål	17 817	7 991	8 141	100%	-54 %
Logistik ⁶	3 144	1 204	1 226		-61 %

Nyckeltal Hagainitiativet	Basår 2010	2016	2017	Förändring 2010-2017	Enhet
Utsläpp per kundbesök (klimatmål)	215,4	107,8	117,1	-46 %	g CO ₂ e/gäst
Utsläpp per driftsmånad (klimatmål)	6,5	3,1	3,3	-50 %	ton CO ₂ e/månad
Energianvändning per kundbesök	1,6	1,5	1,6	-4 %	kWh/gäst

1. Avser endast tjänstebilar.

2. Utsläpp vid produktion av inköpt el, fjärrvärme eller fjärrkyla förutsatt att allt är ospecificerat (residualmix). I "Andel av total" inkluderas avtal om ursprungsmärkt el.

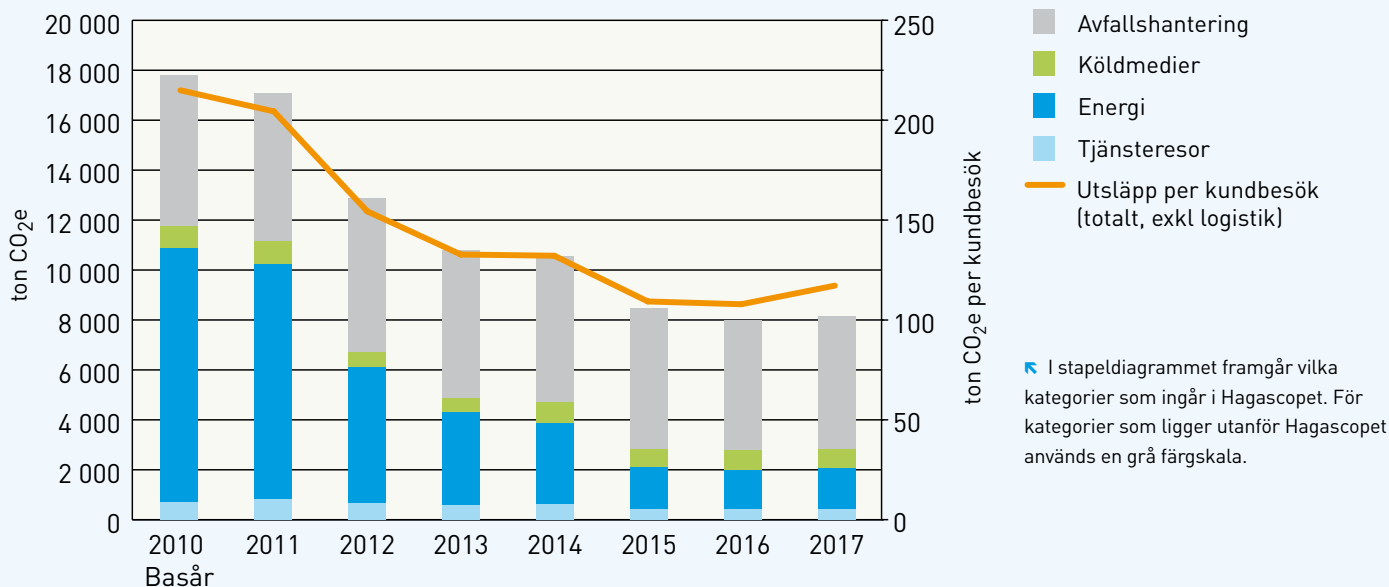
3. Avser flygresor, tåg och taxi i tjänsten.

4. Reduktion av utsläppet för "Inköpt energi" i Scope 2.

5. Avser bränslen som förbrukas i scope 1 och 2.

6. Fr o m 2015 inkluderas även dieselförbrukning av distributionsleverantören HAVI:s underleverantörer

Fördelning av utsläpp 2010-2017

Analys och kommentarer

McDonald's Sverige har minskat sina utsläpp inom Hagascopet med 78 procent sedan basåret 2010. I Hagascopet ingår ungefär 23 procent av totalt beräknade utsläpp. Största andelen av utsläppen står avfallshanteringen för, som i år utgör ca 65 procent. Företaget har även satt ett eget klimatmål som också inkluderar avfallshantering samt produktion och distribution av energi- och fordonsbränslen. Inom McDonald's Sveriges klimatmål har utsläppen reducerats 54 procent jämfört med basåret 2010, men däremot ökat med ca två procent från föregående år. Ökningarna av utsläppen från föregående år ledde dessutom till att utsläppen per kundbesök ökade med nio procent jämfört med 2016. Utsläppen per kundbesök har dock minskat med 46 procent sedan basåret.

Utsläppen från tjänsteresor ökade under 2017 med sju procent jämfört med föregående år. Dessutom är det nytt för i år att även redovisa utsläppen från tågresor, vilket dock bidragit marginellt till resultatet. Utsläppen från avfallshantering och energi ökade med två procent respektive en procent jämfört med 2016. Jämfört med basår har de dock minskat med 13 respektive 84 procent.

Nytt för i år är att företaget inte längre köper in någon ospecificerad el, utan all inköpt el är märkt med Bra Miljöval eller ursprungsmärkt förnybar el, vilket har bidragit till att utsläppet för inköpt el och fjärrvärme (scope 2) minskat med 91 procent sedan basåret. Även utsläppen från köldmedier har minskat med två procent jämfört med 2016 och med nio procent jämfört med basår, tack vare att McDonald's arbetar med att byta ut kyl- och frysanläggningar till system med mindre skadliga köldmedier.

BETYDANDE UTSLÄPP SCOPE 3

McDonald's mest betydande utsläpp i scope 3 är inköpta jordbruksprodukter. McDonald's var en av initiativtagarna till Global Round Table of Sustainable Beef, en organisation som verkar för förbättrad hållbarhet inom nötköttsproduktionen runt om i världen. I Sverige är McDonald's restaurangbranschens största inköpare av svenskt nötkött och samarbetar sedan många år tillbaka med LRF för att öka den svenska självförsörjningsgraden av nötkött, för närvarande ca 45 procent. McDonald's Sverige arbetar även med att kontinuerligt utveckla sin meny med olika proteinalternativ. Idag kommer drygt 40 procent av proteinet från kyckling, vegetariskt och fisk. Som första restaurangföretag i världen har McDonald's globalt satt upp klimatmål till 2030 som har godkänts av Science Based Targets initiative (SBTi), dessa inkluderar reduktioner av utsläppen i leverantörskedjan.

Preem är Sveriges största drivmedelsbolag med visionen att leda omvandlingen mot ett hållbart samhälle. Preem förädlar och säljer bensen, diesel, eldningsolja och förnybara drivmedel till företag och privatpersoner i Sverige. De två raffinaderierna i Göteborg och Lysekil räknas till de mest moderna och miljöanpassade i Europa med en raffineringsskapacitet på över 18 miljoner ton råolja per år. Preem har drygt 1 400 anställda varav 950 arbetar vid raffinaderierna i Göteborg och Lysekil. För helåret 2017 var Preems omsättning ca 69 mdkr.

www.preem.se

PREEM

Klimatmål

Preems mål är att byta ut fossil råvara mot förnybar i så stor utsträckning som möjligt i den egna drivmedelsproduktionen och därigenom öka försäljningen av förnybara drivmedel. År 2030 ska Preem tillverka minst 3 000 000 m³ förnybara drivmedel, vilket är detsamma som Preems försäljningsvolym på den svenska marknaden.

Åtgärder under 2017

- Uppbyggnad av ny vätgasanläggning vid raffinaderiet i Göteborg för ökad produktion av förnybara drivmedel. Med anläggningen kommer Preem att kunna öka den egna förnybara produktionen till 200 000 m³ årligen och skapar förutsättning för att nå 500 000 m³ på årlig basis i början av 2020.
- Preem erhöll certifiering enligt ISCC (International Sustainability Carbon Certification) för hållbara biobränslen. Certifieringen bestyrker ytterligare att företagets produkter uppfyller kraven i EU:s direktiv om främjande av användningen av energi från förnyelsebara energikällor.

Utsläpp verksamhet (ton CO ₂ e)	Basår 2008	2016	2017	Andel av totalt 2017	Förändring 2008-2017
Scope 1					
Produktion ¹	2 310 306	1 931 626	2 045 087	96%	-11 %
Scope 2					
Inköpt energi ^{2,3}	79 670	218 990	234 847	0%	-97 %
Scope 3					
Tjänsteresor					
SUMMA exklusive ursprungsmärkning	2 389 976	2 150 616	2 279 934		
Reduktion genom köp av ursprungsmärkt förnybar el eller fjärrvärme ⁴	-78 649	-218 972	-234 815		
SUMMA Hagascope	2 311 327	1 931 644	2 045 119	96 %	-12 %
Inköpta transporter ⁵	172 118	87 305	79 700	4%	-54 %
Produktion och distribution av energibränslen ⁶	2 724	11 026	11 992	1%	
SUMMA (exkl. klimatkompensation)	2 486 169	2 029 975	2 136 811	100 %	-14 %

Nyckeltal Hagainitiativet	Basår 2008	2016	2017	Förändring 2008-2017	Enhet
Utsläpp per omsättning	25,95	36,25	31,08	20 %	ton CO ₂ e/MSEK

1. Förbränning i Preems raffinaderier.

2. Utsläpp vid produktion av inköpt el, fjärrvärme eller fjärrkyla förutsatt att allt är ospecificerat (residualmix).

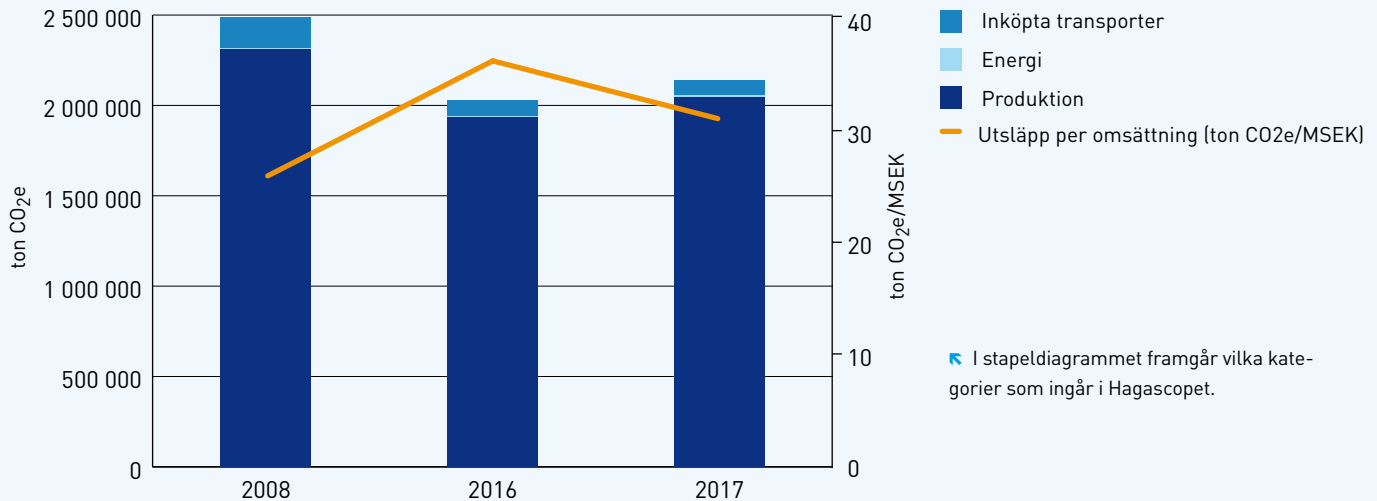
3. Utsläppsfaktorn för 2008, 2016 och 2017 har justerats. Detta för att reflektera förbrukningen av ursprungsmärkt el.

4. Reduktion av utsläppet för "Inköpt energi" i Scope 2.

5. Avser godstransporter med lastbil och fartyg som köps av extern speditör.

6. Avser bränslen som förbrukas i scope 1 och 2.

Fördelning av utsläpp 2008, 2016-2017

Analys och kommentarer

Preem är med i Hagainitiativets klimatk Slut för andra året då företaget blev medlemmar under 2016. Sedan basåret 2008 har Preem minskat sina utsläpp med tolv procent inom Hagascopet och med fjorton procent för totalt beräknade utsläpp. Utsläppen från inköpt elektricitet, i scope 2, har minskat kraftigt från 2008. Detta beror på att den energimix som Preem köper innehöll vissa fossila inslag under 2008, medan mixen under 2016 och 2017 endast bestod av vattenkraft, vindkraft och kärnkraft.

Det direkta utsläppet i scope 1 har även minskat med elva procent sedan 2008. Inköpta transporter, som är utanför Hagascopet, har minskat med 54 procent sedan basåret. Framförallt beroende på minskade utsläpp från fartygstransporter.

Utsläppet 2017 har ökat med ca 5 procent jämfört med 2016. Detta beror till största del på en ökad användning av energi för produktion, på grund av den produktionsökning som skett. Preems produktion av förnybar diesel ökade från 156 800 m³ 2016 till 169 000 m³ för 2017 – den högsta produktionsvolymen hittills.

BETYDANDE UTSLÄPP SCOPE 3

Preems mest betydande utsläppskälla i scope 3 är när kunderna använder företagets drivmedel. I och med Preems satsning på förnybart drivmedel kommer detta utsläpp att minska, vilket har stor betydelse för att minska de svenska utsläppen från transporter.

SIEMENS

Siemens är ett globalt företag som arbetar med innovativa lösningar för intelligent infrastruktur, hållbar energiteknik, effektiv produktion samt hälso- och sjukvård genom elektrifiering, automation och digitalisering. Under verksamhetsåret 2017 omsatte bolaget globalt omkring 83 miljarder euro och hade 372 000 anställda i över 200 länder. I Sverige är Siemens AB med i Hagainitiativet, och bolaget har funnits sedan 1893 med ca 1 099 medarbetare. Under 2017 var omsättningen för Siemens AB 5 mdkr. Siemens i Sverige har totalt cirka 4 200 medarbetare.¹

www.siemens.se

SIEMENS

Klimatmål

Siemens ska halvera utsläppen av växthusgaser till år 2020 jämfört med basår 2014 och nå koldioxidneutralitet till 2030 i scope 1 och 2.

Åtgärder under 2017

- Siemenskontoren i Stockholmsområdet flyttade till ett miljöcertifierat huvudkontor (Miljöbyggnad Guld) i Arenastaden. Kontoret uppskattas minska energiförbrukningen med ca 66 % och har ett grönt hyresavtal.
- Minskade koldioxidutsläpp från tjänstebilar och investeringar i lågutsläppsfordon. År 2017 var 29 % av nyinköpta tjänstebilar laddhybrider.
- Digitala möten ökar och årliga analyser av flygresor görs med reviderad handlingsplan.
- Interna mål att påvisa hur divisionerna påverkar kundens miljöpåverkan.

Utsläpp verksamhet (ton CO ₂ e)	Basår 2014	2016	2017	Fördelning 2017	Förändring 2014-2017
Scope 1					
Tjänsteresor ²	1 084	1 132	909	26 %	-16 %
Scope 2					
Inköpt energi	1 690	1 529	1 516	43 %	-10 %
Scope 3					
Tjänsteresor	1 458	1 199	1 061	30 %	-27 %
SUMMA Hagascope	4 232	3 860	3 486	99 %	-18 %
Produktion och distribution av energi- och fordonsbränslen ³	36	35	30	1 %	-18 %
SUMMA	4 268	3 895	3 516	100 %	-18 %

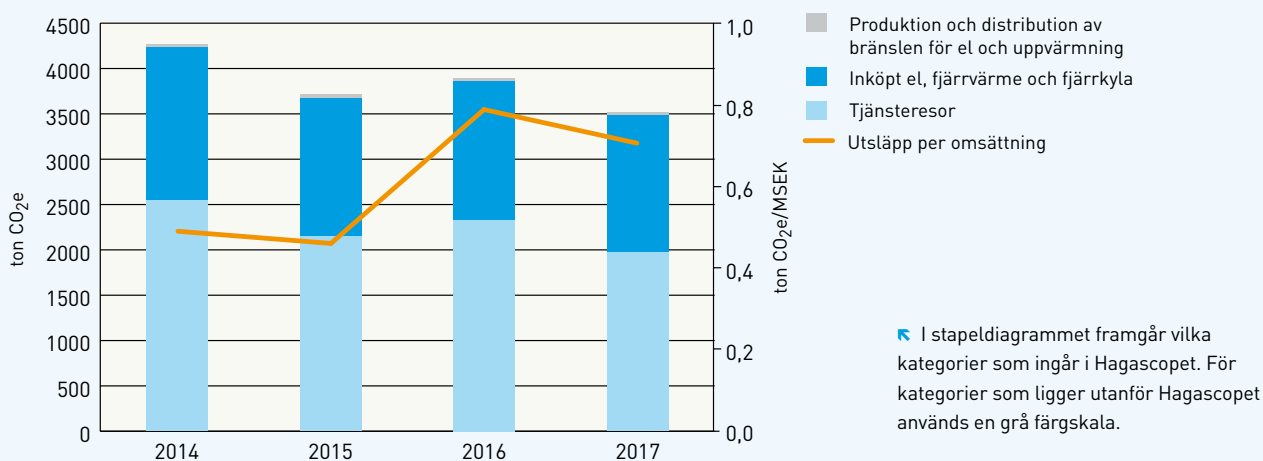
Nyckeltal Hagainitiativet	Basår 2014	2016	2017	Förändring 2014-2017	Enhet
Utsläpp per omsättning	0,49	0,79	0,71	44 %	ton CO ₂ e/MSEK

1. I Hagainitiativets klimatbokslut redovisas enbart utsläppen från Siemens egenägda kontor.

2. Privat-/leasingbilar och företagsägda bilar.

3. Avser bränslen som förbrukas i scope 1 och 2.

Fördelning av utsläpp 2014-2017

Analys och kommentarer

Siemens är med i Hagainitiativets klimatkavslut för andra gången i år då företaget blev medlem under 2016. Utsläppen sedan basåret 2014 har minskat med 18 procent inom både Hagascopet och för totalt beräknade utsläpp.

Största andelen av de totala utsläppen inom Hagascopet utgörs av utsläpp från tjänsteresor, vilket omfattar leasingbilar, personalens egna bilar samt flyg- och tågresor. Under 2016 och 2017 har fokus legat på åtgärder för investeringar i lågutsläppsfordon och utökad laddinfrastruktur för företagets fordonssflotta. Utsläppen från tjänsteresor har minskat jämfört med 27 procent i jämförelse med basåret och med tolv procent sedan föregående år.

Inköpt energi utgör en betydande del av de totala utsläppen och ligger på en relativt jämn nivå mellan 2014 och 2017. Under 2017 har huvudkontoret flyttats, vilket har minskat utsläppen från uppvärmningen med runt 20 procent. Även elanvändningen har minskat, om än inte i lika stor utsträckning, vilket dock har kompenseras av att utsläppen per kWh har ökat för elmixen.

Som ett led i en global omstrukturering av divisionen Healthcare avyttrade Siemens AB den svenska Healthcareverksamheten till bolaget Siemens Healthcare AB. Detta medför en ökning av utsläpp i förhållande till omsättning under 2016 för Siemens AB.

Flera av Siemens produkter bidrar till att minska utsläpp vid användningsskedet d v s scope 3. Dessa produkter är samlade i Siemens miljöportfölj och sammanställt av Siemens på en global nivå. I dagsläget görs ingen uppdelning per region eller produktnivå varav det inte går att få en specifik siffra för Siemens Sverige.

BETYDANDE UTSLÄPP SCOPE 3

Siemens betydande utsläpp i scope 3 kommer från inköpta produkter samt användningen av Siemens produkter och tjänster hos kunder. Siemens följer upp energiförbrukning och koldioxidutsläpp från en stor del av produktportföljen. Siemens globalt ska vara koldioxidneutrala till 2030 och har även påbörjat ett fördjupningsarbete med att utvärdera nyckelleverantörers klimatpåverkan och koldioxidutsläpp. Resultatet ifrån utvärderingen kommer i nästa steg användas för att i gemensam ansträngning tillsammans med nyckelleverantörer arbeta för minskade koldioxidutsläpp från inköpta varor. Siemens globalt är ett stort bolag med komplexa värdekedjor och många leverantörer. Detta utgör en utmaning i omställningen till en koldioxidneutral produktion, samtidigt som Siemens har en stor påverkansmöjlighet hos sina leverantörer. Siemens AB är ett sälj- och marknadsbolag åt Siemens globala verksamhet Siemens AG i Tyskland.

Stena Recycling, gör återvinning till en hållbar affär. Bolaget återvinner och förädlar restmaterial till nya råvaror. Med 1 500 engagerade medarbetare skapas varje dag långsiktiga lösningar för såväl kunder som samhället i stort. Stena Recycling, som ingår i Stena Metallkoncernen, finns representerat på 95 platser i Sverige och bolaget omsätter 7,7 mdkr.

www.stenarecycling.se

STENA RECYCLING

Klimatmål

Stena Recycling har som övergripande mål att minska klimatpåverkan med 40 procent till 2020 jämfört med basåret 2008. Det är ett relativt mål och sätts i förhållande till mängden insamlat material.

Åtgärder under 2017

- Nya tvärfunktionella team har skapats för att arbeta med energi- och transportfrågan inom koncernen.
- Fokus att upphandla fossilfritt kvarstår i alla nya avtal och i dagsläget har bolaget drygt ett 20-tal anläggningar med ca 70 fordon som rullar på fossilfritt bränsle. Sedan 2012 har mer än 85 procent av alla tågtransporter som förut drevs med diesel elektrifierats genom ett samarbete med Green Cargo.
- Fortsatt fokus på effektivare användning av arbetsmaskiner har lett till att medelförbrukningen av bränsle minskat jämfört med föregående år, från 1,73 till 1,63 l/ton insamlat material.

Utsläpp verksamhet (ton CO ₂ e)	Basår 2008	2016	2017	Fördelning 2017	Förändring 2008-2017
Scope 1					
Tjänsteresor	814	1 122	1 385	3%	70 %
Egen uppvärmning ¹	10 704	2 706	3 421	7%	-68 %
Egna transporter ²	8 564	1 905	7 325	16%	-14 %
Arbetsmaskiner	13 237	9 077	10 360	22%	-22 %
Scope 2					
Inköpt energi ³	7 472	18 302	20 428	3%	-84 %
Scope 3					
Tjänsteresor ⁴	359	176	236	1%	-34 %
SUMMA exklusive ursprungsmärkning	41 150	33 284	43 155		
Reduktion genom köp av ursprungsmärkt förnybar el eller fjärrvärme ⁵		-17 847	-19 256		
SUMMA hagascope	41 150	15 437	23 899	51%	-42%
Inköpta transporter ⁶	22 479	16 735	17 525	38%	-22 %
Produktion och distribution av energi- och fordonsbränslen ⁷	5 759	3 592	5 294	11%	-8 %
- varav bränslen för tjänsteresor	213	336	331	1%	55 %
- varav bränslen för egna transporter	998	729	2 060	4%	106 %
- varav bränslen för egna arbetsmaskiner	2 157	1 835	2 126	5%	-1 %
- varav bränslen för energiproduktion	2 405	691	777	2%	-68 %
SUMMA (exkl klimatkompensation)	69 388	35 764	46 718	100%	-33%

Nyckeltal Hagainitiativet	Basår 2008	2016	2017	Förändring 2008-2017	Enhet
Utsläpp per mängd insamlat material	0,039	0,012	0,014	-64 %	ton CO ₂ e/ton insamlat material

1. Inklusive gasolförbrukning för gasskärning.

2. Egna lastbilar samt eget tåg.

3. Utsläpp vid produktion av inköpt el, fjärrvärme eller fjärrkyla förutsatt att allt är ospecificerat (residualmix). I "Andel av total" inkluderas avtal om ursprungsmärkt el.

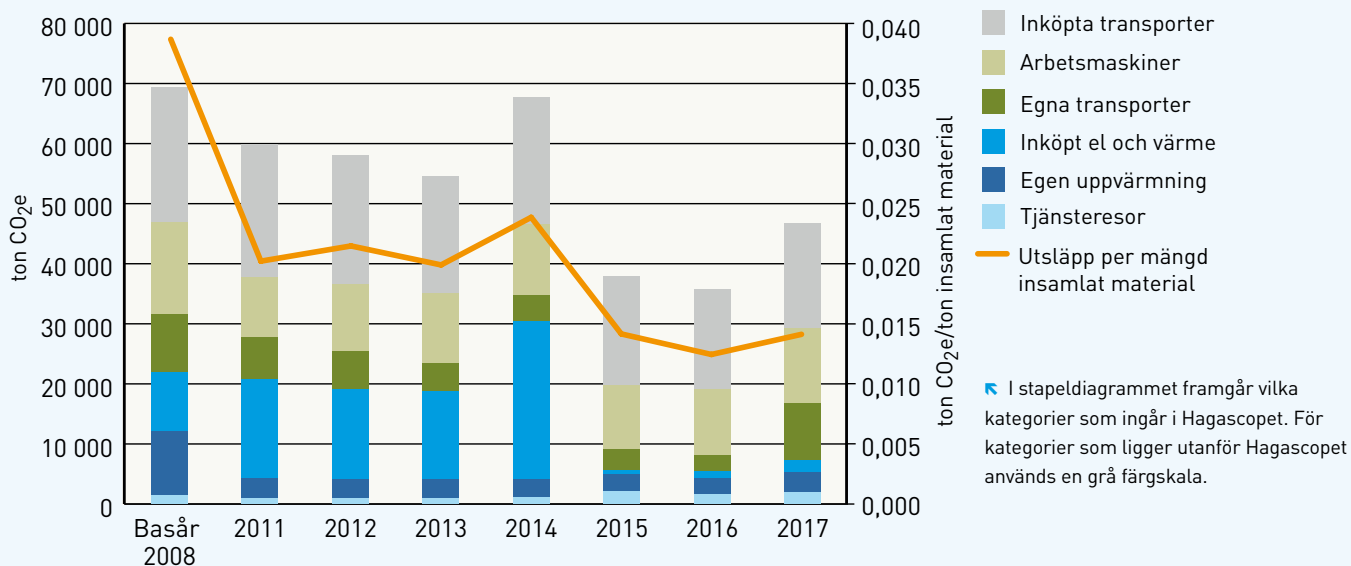
4. Flyg- och tågresor.

5. Reduktion av utsläppet för "Inköpt energi" i Scope 2.

6. Transporter inköpta centralt står för cirka 92 % av inköpta ut- och mellantransporter. Mätbara transporter som är till underlag i tabellen är i spannet 37-47 % av våra totala ut- och mellantransporter.

7. Avser bränslen som förbrukas i scope 1 och 2.

Fördelning av utsläpp 2008, 2011-2017

Analys och kommentarer

Under 2017 förvärvade Stena Recycling företaget IL Recycling, vilket nu införlivats i Stena Recyclings verksamhet. I Hagainitiativet klimatabokslut har IL Recyclings utsläpp under basåret 2008 lagts till Stena Recyclings för att ge en helhetsbild av den nya organisationens ursprungliga och nuvarande klimatpåverkan. Mellanvarande år, inklusive 2016 i tabellen ovan har inte räknats om.

Stena Recyclings utsläpp inom Hagascopet har minskat med 42 procent sedan basåret 2008. Av utsläppen sker nästan hälften i scope 1, där utsläppen har sjunkit med 32 procent mellan 2008 och 2017. Detta förklaras av minskad oljeförbrukning, minskad dieselförbrukning för arbetsmaskiner och en övergång från egna transporter till inköpta transporter. Utsläpp i scope 2 har minskat kraftigt sedan basåret, med 84 procent. Detta beror främst på Stena Recyclings beslut att köpa ursprungsmärkt el från vattenkraft. Under 2014 stod utsläppet i scope 2 för 38 procent, vilket reducerats till endast en procent under 2015. Under 2017 var motsvarande siffra tre procent då all el som köpts via det som tidigare var IL Recyclings verksamhet ännu inte ställts om till förnybart. Stena Recycling har centraliserat upphandling av all logistik, samt utökat det systemstöd som finns för att kunna mäta en större andel av bolagets transporter. De redovisade utsläppen för inköpta transporter står 2017 för 38 procent av utsläppen. Utsläppen för transporter i stort, om även de egna bilarna inräknas, står för 58 procent av utsläppen och har minskat med drygt 16 procent sedan 2008.

BETYDANDE UTSLÄPP SCOPE 3

Utsläppen från Stena Recyclings kunders transporter av avfall in till anläggningarna ingår inte i klimatabokslutet och de utgör betydande utsläpp i scope 3. Stena Recycling arbetar för att minska dessa genom att ställa miljökrav i upphandlingar, såsom exempelvis krav på bränsle, fordonens prestanda och transportoptimering.

Stockholm Exergi skapar ett behagligt inomhusklimat till boende och verksamma i Storstockholm. Det lokala energibolaget producerar resurseffektiv fjärrvärme, fjärrkyla och el och ägs till lika delar av Fortum och Stockholms stad. Stockholm Exergi har över 10 000 kunder och cirka 700 medarbetare. Under året omsatte bolaget 6,6 mdkr. Tillsammans med kunder och stockholmare har Stockholm Exergi bidragit till att Stockholm räknas som en av världens mest hållbara huvudstäder.

www.stockholmexergi.se

STOCKHOLM EXERGI (f.d. Fortum Värme)

Klimatmål

Stockholm Exergis mål är att minska utsläppen med 40 procent till 2020 jämfört med 2010 genom omställning till förnybar energi, återvinning, effektivisering, samt i sista hand klimatkompensation. Senast 2030 ska produktionen till 100 procent baseras på återvunnen eller förnybar energi och senast 2022 ska användandet av kol ha upphört.

Åtgärder under 2017

- I mars invigdes biokolsanläggningen i Högdalen tillsammans med Stockholm Vatten och Avfall och Stockholms stad. Där lämnar stockholmarna in trädgårdsavfall, som blir till fjärrvärme och jordförbättringsmedlet biokol som binder förnybart kol i marken. På köpet minskar mängden koldioxid i luften.
- Under våren togs ett nytt fjärrvärmenät som är utvecklat för kallare fjärrvärmevatten i drift i nya Hjorthagen i Norra Djurgårdsstaden. Det leder till minskade globala utsläpp av koldioxid och kan stå modell för fler stadsdelar.
- I november smyglanserades en tjänst för smartare värmestyrning i mobilen: Intelligy. Den är framtagen tillsammans med ett antal bostadsrättsföreningar och ska nu utvecklas vidare med ännu fler kunder. Målet är en effektivare användning av fjärrvärme.

Utsläpp verksamhet (ton CO ₂ e) ¹	Basår 2010	2016	2017	Fördelning 2017	Förändring 2010-2017
Scope 1	1 418 507	888 469	842 203	82,0%	-41%
Produktion ¹	1 418 156	888 075	841 876	82,0%	-41%
- CO ₂ från kolförbränning	624 340	341 656	431 595	42,0%	-31%
- CO ₂ från oljeförbränning	420 232	109 321	36 232	3,5%	-91%
- CO ₂ från förbränning av fossil fraktion i avfallsbränslen	210 756	366 787	321 236	31,3%	52%
- Övriga växthusgasutsläpp ²	162 828	70 310	52 813	5,1%	-68%
Tjänsteresor ³	351	394	327	0,03%	-7%
Scope 2	77 982	82 719	85 206	8,3%	9%
Inköpt el ⁴	442 002	383 614	362 839		-18%
Reduktion genom köp av ursprungsmärkt förnybar el ⁵	-364 020	-300 895	-277 634		-24%
Scope 3	176	121	181	0,02%	3%
Tjänsteresor ⁶	176	121	181		3%
SUMMA Hagascope	1 496 665	971 308	927 589	90,3%	-38%
Produktion av annan fjärrvärmeproducent som levereras av Stockholm Exergi ⁷	124 850	37 135	27 334	2,7%	-78%
Produktion och distribution av energi- och fordonsbränslen ⁸	323 963	95 056	72 115	7%	-78%
- varav bränslen för tjänsteresor	75	88	73	0,01%	-3%
- varav bränslen för energiproduktion	323 888	94 967	72 042	7%	-78%
SUMMA (exkl klimatkompensation)	1 945 479	1 103 499	1 027 038	100%	-47%
Klimatkompensation	-7 797	-297 888	-293 912		
SUMMA (inkl klimatkompensation)	1 937 682	805 611	733 126		-62%

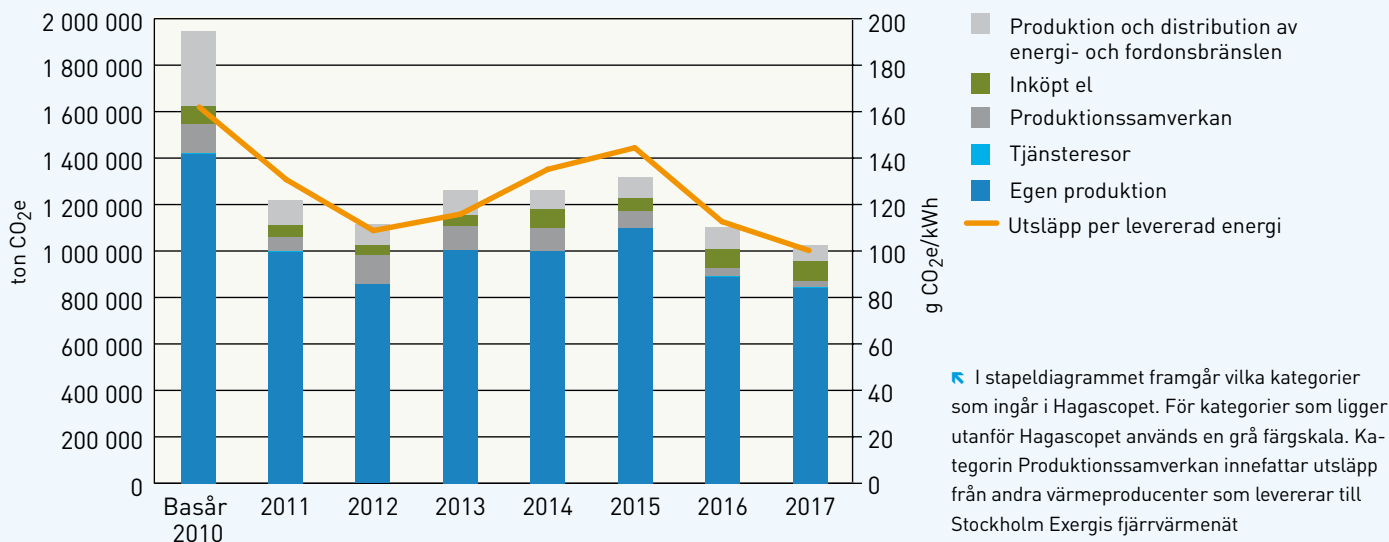
Nyckeltal Hagainitiativet	Basår 2010	2016	2017	Förändring 2010-2017	Enhet
Utsläpp från egen produktion ⁹	158	112	102	-36 %	g CO ₂ e/kWh
Utsläpp per levererad energi innan klimatkompensation ¹⁰	162	113	100	-38 %	g CO ₂ e/kWh
Utsläpp per levererad energi efter klimatkompensation ¹¹	162	82	72	-56 %	g CO ₂ e/kWh

- Stockholm Exergis egna produktion, utsläpp av koldioxid, lustgas, metan och köldmedier.
- Ton CO₂e justerat efter IPCC AR5 från och med 2017.
- Avser bil i tjänst. 2010 års utsläpp antas vara det samma som för 2014.
- Utsläpp vid produktion av inköpt el, fjärrvärme eller fjärrkyla förutsatt att allt är ospecificerat (residualmix). I "Andel av total" inkluderas avtal om ursprungsmärkt el.

- Reduktion genom att Stockholm Exergi köper ursprungsmärkt el till fjärrvärme- och fjärrkylaproduktionen.
- Avser flygresor i tjänsten. 2010 års utsläpp antas vara det samma som för 2014.
- Utsläpp hos annan aktör än Stockholm Exergi vid produktionssamverkan för fjärrvärme. Utsläppen omfattar både utsläpp från anläggning och från utvinning och distribution av bränslen till dessa anläggningar.

- Avser förutom produktion och distribution av bränslen transport av tillsatser och askor samt uppströms utsläpp för inköpt el.
- Utsläpp från egen produktion av el, värme och kyla.
- Totala utsläpp i scope 1, 2 och 3 per levererad fjärrvärme, el och fjärrkyla före klimatkompensation.
- Totala utsläpp i scope 1, 2 och 3 per levererad fjärrvärme, el och fjärrkyla efter klimatkompensation.

Fördelning av utsläpp 2010-2017

Analys och kommentarer

2017 är det första hela året med det nya biokraftvärmeverket i drift vilket innebär att produktionen i kraftvärmeverket ökade med 68 procent jämfört med 2016. 1713 GWh förnybar fjärrvärme samt 683 GWh förnybar el producerades i anläggningen vilket motsvarar årsbehovet i 165 000 lägenheter samt årsbehovet för 279 000 elbilar.

Utsläppen från både kol och fossil olja är under 2017 lägre än åren före 2016. Jämfört med 2016 har utsläppet ökat något från kol medan utsläppen från fossilolja har gått ner. Totalt sett har detta lett till en minskning av utsläppen från produktionen med fem procent. Jämfört med närmast jämförbara år innan det nya biokraftvärmeverket kom i drift, 2015, har utsläppen i produktion minskat med 23 procent.

Under året producerades 1072 GWh fjärrvärme genom att återvinna spillvärme i renat avloppsvatten, uppvärmt vatten från fjärrkylanätet samt återvinning av värme från datahallar och andra verksamheter med kylbehov vilket motsvarar årsbehovet i 100 000 lägenheter.

För att optimera produktionen sker ett samarbete med närliggande fjärrvärmeproducenter, vars utsläpp redovisas i klimatbokslutet. Denna utsläppspost, där även konceptet Öppen Fjärrvärme med överskottsvärme från datahallar och livsmedelsbutiker ingår, fortsätter att minska, främst tack vare att 2017 var första året då produktionen hos Söderenergi var helt fri från torv.

Totalt har utsläppet minskat med sju procent jämfört med 2016 och med 47 procent jämfört med basåret 2010. Gasverksamheten såldes i slutet av 2016 varför, i enlighet med Greenhouse Gas Protocol, historiska utsläpp räknats om så att gasverksamheten inte ingår.

Nyckeltalen "utsläpp från egen produktion" och "totalt utsläpp per levererad energi" har minskat med åtta respektive tio procent jämfört med 2016 och 32 respektive 34 procent jämfört med basåret 2010. För Hagascopet har Stockholm Exergi minskat sina utsläpp med 38 procent sedan basåret 2010, vilket betyder att bolaget är nära att uppfylla målnivån på 40 procent för 2020.

BETYDANDE UTSLÄPP SCOPE 3

Stockholm Exergi redovisar sina mest betydande utsläppskällor i samtliga scope. Utsläpp vid utvinning, förädling och transport av bränslen in till anläggningarna står för ungefär åtta procent av företagets totala utsläpp och ingår i klimatbokslutet i scope 3. Utsläppet vid utvinningen av bränslena är relativt lågt eftersom en stor del av de bränslen som används är restprodukter från skogsbruk, industrin och samhället.

Sveaskogs kärnverksamhet är att bruka och sälja skog som timmer, massaved och biobränsle, för att användas i produktion av träprodukter, papper, förpackningar och energi. Sveaskog är Sveriges största skogsägare med kunder över hela landet. 2017 omsatte Sveaskog drygt 6 mdkr och hade 846 anställda. Sveaskog tar långsiktigt ansvar för skogen som ett komplext ekosystem med plats för människor, djur och växter.

www.sveaskog.se

SVEASKOG

Klimatmål

Sveaskogs mål är att mellan åren 2010 till 2020 minska utsläppen av koldioxid med minst 30 procent, relaterat till mängd levererad skogsråvara. Med 2005 som basår är målet att uppnå en minskning av de totala koldioxidutsläppen med 40 procent till 2020.

Åtgärder under 2017

- Första steg för införande av flerdimensionell hållbarhetsredovisning av hela verksamheten, där bl a skogens klimatnytta kan fastställas genom att kvantifiera kolinbindningen i växande skog och därmed ytterligare utveckla Sveaskogs klimatarbete.
- Ökade inslag av förnyelsebart bränsle hos egna avverkningslag och entreprenörer genom aktivt påverkansarbete i upphandling och kontinuerlig intern utbildning.
- Ökning av transporter med tåg istället för lastbil. Nya samarbetsformer över större geografier än vanligt där virkesbyten med andra aktörer kan korta transportavstånd.

Utsläpp verksamhet (ton CO ₂ e)	Basår 2005	2016	2017	Andel av totalt 2017	Förändring 2005-2017
Scope 1					
Tjänsteresor ¹	13 380	1 822	1 585	1,4%	-88 %
Energi ²	5 084	2 133	2 992	2,7%	-41 %
Egna arbetsmaskiner	12 303	4 229	3 350	3,0%	-73 %
Scope 2					
Inköpt energi ³	776	5 002	5 867	0,0%	-99 %
Scope 3					
Tjänsteresor ⁴	643	257	274	0,2%	-57 %
SUMMA exklusive ursprungsmärkning	32 185	13 443	14 068		-56 %
Reduktion genom köp av ursprungsmärkt förnybar el eller fjärrvärme ⁵	0	-4 900	-5 857		
SUMMA hagascope	32 185	8 543	8 211	7,3%	-74 %
Inköpta transporter ⁶	109 631	62 672	59 127	52,6%	-46 %
Inhyrda arbetsmaskiner	53 576	44 256	42 564	37,9%	-21 %
Produktion och distribution av energi- och fordonsbränslen ⁷	8 542	1 970	2 527	2,2%	-70 %
- varav bränslen för tjänsteresor	5 575	358	323	0,3%	-94 %
- varav bränslen för energiproduktion	751	328	422	0,4%	-44 %
- varav bränslen för egna transporter och arbetsmaskiner	2 216	1 284	1 782	1,6%	-20 %
SUMMA (exkl klimatkompensation)	203 934	117 441	112 430	100 %	-45 %

Nyckeltal Hagainitiativet	Basår 2005	2016	2017	Förändring 2005-2017	Enhet
Utsläpp per levererad skogsråvara (totalt)	18,532	10,817	10,394	-44 %	ton CO ₂ e/km ³ fub

1. Företagsbil, bil i tjänst och hyrbilar.

2. Uppvärmning i egna pannor.

3. Utsläpp vid produktion av inköpt el, fjärrvärme eller fjärrkyla förutsatt att allt är ospecificerat (residualmix). I "Andel av total" samt "Förändring 2005-2017" inkluderas avtal om ursprungsmärkt el.

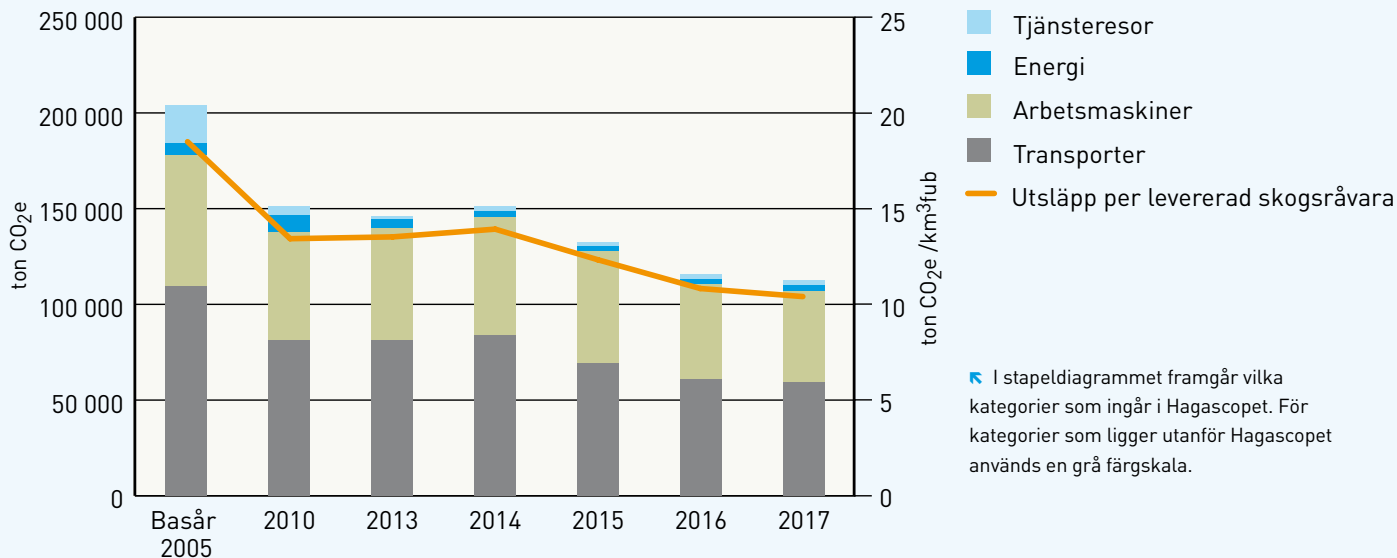
4. Flyg och tåg.

5. Reduktion av utsläppet för "Inköpt energi" i Scope 2.

6. Utsläppen för 2016 för "Inköpta transporter" har skrivits upp från 60 804 ton på grund av förändrad metodik.

7. Avser bränslen som förbrukas i scope 1 och 2.

Fördelning av utsläpp 2005, 2010 och 2013-2017

Analys och kommentarer

En stor del av Sveaskogs beräknade utsläpp återfinns inom scope 3 då 53 procent av totalt utsläpp kommer från inköpta transporter och 38 procent från inhyrda arbetsmaskiner. Sedan basåret 2005 har dessa utsläpp minskat med 46 respektive 21 procent. Totalt har beräknade utsläpp minskat med 45 procent sedan basåret.

Utsläpp från transporter har minskat bland annat på grund av högre inblandning av förnybar råvara i diesel samt ökad användning av rena biodrivmedel, främst HVO100. Sedan 2016 har utsläppen från transporter minskat med fem procent. Motsvarande siffra för arbetsmaskiner är fyra procent, vilket beror på en stor användning hög- och låginblandade biodrivmedel i fordons- och maskinbränslen.

Utsläpp per levererad skogsråvara (ton CO₂e/km³fub) har sedan 2016 minskat med fyra procent och sedan basåret 2005 med 44 procent. Hagascopet omfattar endast sju procent av totalt beräknade utsläpp, där egna arbetsmaskiner är den största utsläppskällan med tre procent av totala utsläpp. Utsläppen inom Hagascopet har minskat med 74 procent sedan basåret.

BETYDANDE UTSLÄPP SCOPE 3

Sveaskogs mest betydande utsläpp i scope 3 härrör från virkestransporter med lastbil och från skogsmaskiner. Dessa ingår i scope 3 och redovisas i klimatbokslutet under inköpta transporter samt under egna eller inhyrda arbetsmaskiner och ingår i klimatmålet. Sveaskog uppmuntrar användningen av förnybara drivmedel för inhyrda arbetsmaskiner och inköpta transporter.

BILAGA 1: BIOGENA UTSLÄPP

De biogena koldioxidutsläppen sker vid användning av bibränslen för uppvärmning, produktion och transporter. Vid förbränning i luft av bränslen som innehåller kol bildas koldioxid oavsett om bränslet är fossilt eller förnybart. På medellång till lång sikt är det dock bara koldioxidutsläpp från fossila bränslen som bidrar till växthuseffekten eftersom bibränslen tar upp lika mycket koldioxid under sin framväxt som det släpps ut vid förbränning. Koldioxidutsläppet vid förbränning av bibränslen kallas för biogena koldioxidutsläpp. Enligt GHG-protokollet och även i den nationella klimatrapporeringen ska det biogena koldioxidutsläppet redovisas separat från det fossila.

I tabellen nedan redovisas företagens biogena koldioxidutsläpp parallellt med de fossila i scope 1. Notera att endast koldioxidutsläpp redovisas varför de fossila CO₂-utsläppen i tabellen inte överensstämmer med utsläpp av växthusgaser uttryckta i CO₂e (koldioxidekvivalenter) i respektive företags klimatbokslut.

Fördelning av biogena och fossila CO ₂ -utsläpp i scope 1	Biogent CO ₂ -utsläpp i scope 1 (ton)	Fossilt CO ₂ -utsläpp i scope 1 (ton)
Akzo Nobel	0	162 000
Axfood	13 710	11 180
Coca-Cola European Partners Sverige AB	748	602
Folksam	Kan ej beräknas	539
Green Cargo	18	34 304
HKScan	899	9 319
JM	321	4 775
Lantmännen	70 469	23 744
Löfbergs	155	2 260
McDonald's Sverige	0	1 675
Preem	0	2 160 421
Siemens	0	909
Stena Recycling	3 572	22 491
Stockholm Exergi	1 973 613	842 203
Sveaskog	12 131	7 927

BILAGA 2: UTSLÄPP I SCOPE 2 REDOVISADE MED OLIKA BERÄKNINGSMETODER

Beräkning av utsläpp i scope 2 kan enligt GHG-protokollet göras med någon av följande metoder:

- "Market-based method", där man skiljer mellan ursprungsmärkt inköpt el, värme eller kyla och ospecificerad. Specifik utsläppsfaktor används för ursprungsmärkt produkt och utsläppsfaktor för residualmix används för ospecificerad leverans.
- "Location-based method", där utsläppsfaktor för hela leveransen i kraft-, värme eller kylanätet används.

Enligt nya riktlinjer i GHG-protokollet skall dels vald metod deklarerars, dels utsläppen med ej vald metod redovisas separat. I Hagainitiativets klimatbokslut används "Market-based method", vilken också är den som Energimarknadsinspektionen föreskriver. Nedan redovisas utsläppen i scope 2 med respektive metod.

	CO ₂ -utsläpp i scope 2 "Location-based method" (ton)	CO ₂ -utsläpp i scope 2 "Market-based method" (ton)
Akzo Nobel	46 088	5 000
Axfood	12 268	4 965
Coca-Cola European Partners Sverige AB	1 093	226
Folksam	875	544
Green Cargo	18 798	899
HKScan	4 340	1 227
JM	2 783	1 427
Lantmännen	33 670	21 271
Löfbergs	282	50
McDonald's Sverige	4 976	676
Preem	29 306	32
Siemens	396	1 516
Stena Recycling	3 053	1 172
Stockholm Exergi	45 277	85 206
Sveaskog	359	10

HAGAINITIATIVET
- ett lönsamt näringsliv
utan klimatpåverkan.

